

*Асоціація "СПІЛЬНИЙ ПРОСТІР"/
Комітет "РІВНІСТЬ МОЖЛИВОСТЕЙ"*

ЗВІТ

ЮЛІЯ ТИМОШЕНКО ТА «БАТЬКІВЩИНА» – ЛІДЕРИ УВАГИ ВСІХ ВИДІВ ЗМІ НА ТЕЛЕКАНАЛАХ СТАЛО БІЛЬШЕ МАНІПУЛЯЦІЙ ІНТЕРНЕТ-САЙТИ – НАЙОБ'ЄКТИВНІШІ МАС-МЕДІА

Телебачення

Звіт за результатами моніторингу телебачення, квітень 2012 року

Моніторинг передбачав аналіз новинного контенту інформаційних програм на 9 загальнонаціональних телеканалах:

- «1+1», програми ТСН та ТСН-тиждень з Аллою Мазур.
- «Інтер», програми «Подробиці» та «Подробиці тижня».
- «Перший національний», програма «Підсумки дня» та «Підсумки тижня»
- «ICTV», програми «Факти» та «Факти тижня з Оксаною Соколовою».
- «Новий канал», програма «Репортер»
- «СТБ», програма «Вікна-новини»
- «5 канал», програми «Час» та «Час: підсумки»
- ТРК "Україна", програма «Події» та «Події тижня»
- «ТВі», програма «Сьогодні» та «Підсумки з Віталієм Гайдукевичем».

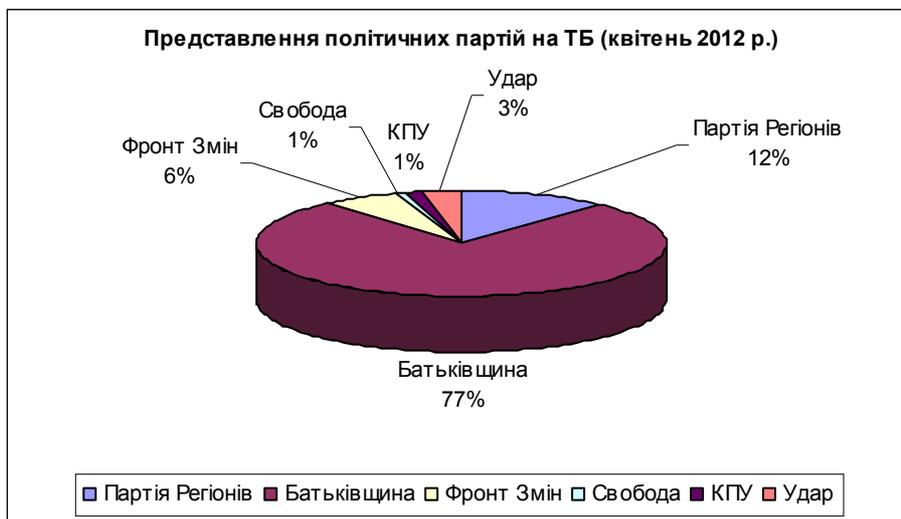
Суб'єктами моніторингу були 6 політичних партій, чиї соціологічні показники стабільно свідчать про ймовірність подолання ними виборчого бар'єру:

- «Партія регіонів»
- «Батьківщина»
- «Фронт змін»
- «Удар»
- «Свобода»
- «Комуністична партія України»

ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ

Упродовж **квітня 2012 року** найбільшу увагу теплеканали присвятили лідеру "Батьківщини" Юлію Тимошенко, ув'язнену в Качанівській колонії Хпрківської області. Інформації про Партію регіонів було подано у 8-10 разів менше. Решта політичних сил згадувалися ще скромніше. Про "Свободу" - СТБ, 5 канал та Новий канал - не повідомили ні однієї інформації. Про КПУ - жодної згадки не було на Інтері та Першому національному.

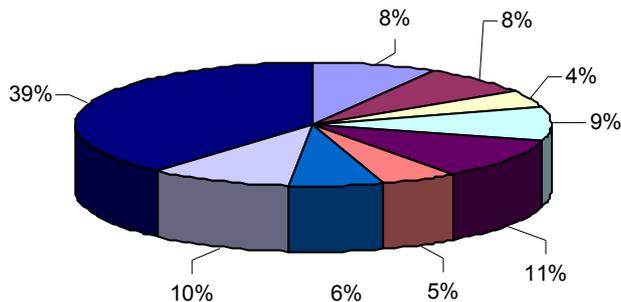
Діяльність урядовців, які є представниками Партії регіонів, канали висвітлюють у межах їхніх службових повноважень. Тому така інформація про їхню діяльність не відображається у цифрових оказниках звіту. Хоча, звичайно, вони справляють вплив на громадську думку – діяльність Кабінету міністрів України та Президента України асоціюється з партією влади.

Головні теми місяця:

- Об'єднання на парламентські вибори партії "Батьківщина" та Фронту змін. Партія "Удар" Віталія Кличка йде на вибори самостійно.
- Юлію Тимошенко підозрюють у причетності до вбивств бізнесменів Євгена Щербаня та Олександра Момота, глави Нацбанку Вадима Гетьмана.
- Знесення будинків на Андріївському узвозі. Фірма-забудовник належить мільярдеру та депутату -"регіоналу" Рінату Ахметову.
- Рішення Конституційного суду про заборону одночасно балотуватися за списками та по мажоритарних округах.
- Прийняття нового Кримінально-процесуального кодексу.
- У декларації президента Віктора Януковича за 2011 рік зазначено, що він отримав 16 мільйонів гривень гонорару як письменник.
- Рішення політради Партії регіонів, що передвиборчий штаб очолять секретар РНБОУ Андрій Ключев та віце-прем'єр Сергій Тігіпко.
- слухання у справі ЄЕСУ в Харкові. Тимошенко звинувачують у несплаті податків та фінансових зловживаннях.
- Юлію Тимошенко побили у колонії під час примусового вивезення в лікарню. Вона оголосила голодування. "Бютівці" заблокували трибуну парламенту. В інтернеті з'явився відеоролик, на якому жінка, схожа на Тимошенко, цілується із чоловіком, схожим на її захисника Сергія Власенка. Міжнародні політики закликають бойкотувати Євро-2012 в Україні.
- Чотири вибухи у Дніпропетровську пов'язують із намірами політичних сил дестабілізувати ситуацію в країні напередодні Євро-2012.

Представлення телеканалами політичних партій (квітень 2012 р.)

■	ТРК «Україна», програми Події та Події тижня
■	Телеканал Інтер, програми Подобиці та Подобиці тижня
□	Перший національний, програми Підсумки дня та Підсумки тижня
□	5 канал, програми Час та Час: підсумки
■	Канал ICTV, програми Факти і Факти тижня
■	Канал СТБ, програма Вікна-новини
■	Новий канал, програма Репортер
□	Канал 1+1, програми ТСН та ТСН-тиждень із Аллою Мазур
■	Канал ТВі, програми Сьогодні та Підсумки з Віталієм Гайдукевичем

ЯК ДІЯЛЬНІСТЬ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ ВИСВІТЛЮВАЛИ ОКРЕМІ ТЕЛЕКАНАЛИ

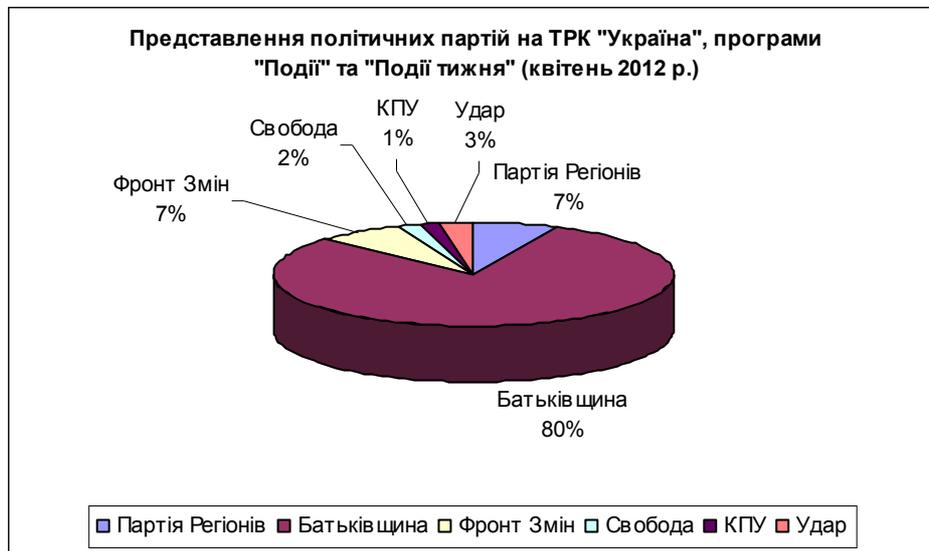
ТРК «Україна», програми «Події» та «Події тижня»

Половину ефірного часу у новинах припадало на політичні теми. Канал звертав увагу на соціально важливі теми, подавав багато журналістських розслідувань. Стиль подачі – нерідко іронічний. Це стосується і політичних, і неполітичних новин. Критика не має чітких ознак симпатії чи антипатії до тих чи інших політичних сил. Окремі новинні сюжети містять журналістські оцінки подій, що є порушенням вимог до інформаційного жанру на ТБ:

“... Україна и Евросоюз подписали соглашение об Ассоциации. Немецкий Бундестаг на этой неделе четко дал понять – ратификация соглашения об Ассоциации между Украиной и Евросоюзом, на данном этапе, не-во-зможна. «Европейские ценности надо не только разделять, ими надо руководствоваться», - сказали немецкие парламентарии в день, когда Украина в Брюсселе подписывала документ”. «Случайно, или нет, но буквально через сутки после заявления немецких политиков, заместитель Генерального прокурора Украины Ринат Кузьмин, в интервью немецкой прессе, это тоже удивительное совпадение, заявил, что Тимошенко могут отпустить. Не совсем, и ненадолго, а только на лечение, но не где-нибудь, в украинской клинике, а в частности, в Германии... » (1.04.12, Події тижня).

Програма «Події» містила детальну інформацію про новини навколо Юлії Тимошенко, мали місце аргументи різних сторін.

Окремі сюжети містили ознаки замовних. Наприклад, у сюжеті про страйк Хмельницьких підприємців проти знищення малого й середнього бізнесу було подано синхрон лідера партії «Україна Вперед!» Наталії Королевської. При цьому в сюжеті жодним чином не було вмотивовано, чому цю подію коментує саме вона (25.04. 12, «Події»).

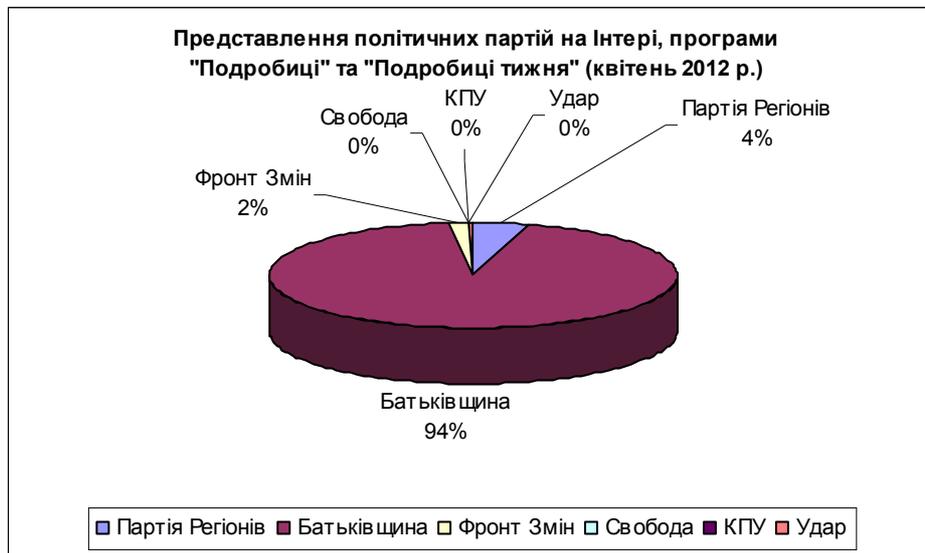
Телеканал «Інтер», програми «Подробиці» та «Подробиці тижня»

Значну частину новинного контенту було присвячено соціальним проблемам, журналістським розслідуванням про зловживання місцевих чиновників. Політичні теми канал висвітлював розгорнуто, подавав різні точки зору. Інформація – переважно в нейтральній тональності. Негатив мав місце лише у висловлюваннях політиків на адресу опонентів. Однак загалом, канал не опонував владі, а швидше її підтримував. Характерним у цьому сенсі був сюжет про те, мовляв бюджетним працівникам вчасно не виплачують зарплату, «підсилений», так би мовити, міжнародним контентом:

*«Несмотря на сложную экономическую ситуацию в мире, власти Украины все же ищут возможность увеличивать зарплаты, пенсии, повышать соцстандарты. Об этом сказал Президент Виктор Янукович. Он подчеркнул, что необходимость реформ в стране назрела давно, но нестабильная политическая ситуация не позволяла их проводить, как следует. Тем не менее, власть намерена на 100% выполнить запланированное на нынешний год улучшение социальных стандартов. **Віктор Янукович, Президент України:** «Зростання рівня життя, підняття рівня захисту - соціального захисту людей - це постійна складова нашої роботи. І на 2013-й рік ми будемо йти в тому ж напрямку, в якому ми йшли в цьому році» (08.04.2012, «Подробиці тижня»).*

Інтер часто транслює думку Президента України та його реакцію на різні події. У глядача складається враження, що глава держави й загалом влада контролюють ситуацію, звертають увагу на важливі проблеми людей. Іноді це виглядає неприродно й штучно.

У програмі «Подробиці» мали місце і так звані рекомендовані сюжети, що формують позитивний владний імідж. Інформприводом стає ініціатива влади, уряду, – а вже під неї підбирається решта інформації. 10 квітня випуск відкрив матеріал про ініціативу уряду підтримувати тваринництво в Україні. Прем'єр-міністр Микола Азаров поїхав на Київщину, у село Вільну Тарасівку Білоцерківського району, щоб переконати фермерів не віддавати корів під ніж, бо держава надасть їм дотації на утримання худоби. **(Подробиці, 10.04.12)**. Прикметно, що подібний сюжет у цей же день був у випуску ТСН на каналі 1+1 та на Першому національному.

«Перший національний», програми «Підсумки дня» та «Підсумки тижня»

Інформаційні випуски було поділено на дві частини. Перша – актуальні події дня та офіційні новини. Друга – міжнародні події та соціальні теми. Випуски на Першому національному містили багато офіційної інформації, навряд чи корисної для пересічного глядача. Журналістських розслідувань та висвітлення життєвих тем було дуже мало.

Канал демонстрував прихильність до влади та інформував про її діяльність у пріоритетному порядку. Переважали «паркетні» сюжети – із засідань, нарад, поїздок; заяви Президента України та прем'єр-міністра. Решту політичних новин подавали стисло. Зокрема інформацію про Юлію Тимошенко.

Випуск **27 квітня 2012 року** містив такі сюжети:

- Теракт у Дніпропетровську. Віктор Янукович назвав вибухи викликом для всієї країни і доручив СБУ та МВС розібратися у ситуації, а уряд має організувати всебічну допомогу постраждалим.

- Через вибухи Верховна Рада зібралася на екстренне засідання.

- *«Микола Азаров заявив, що сьогоднішні теракти вигідні силам, які хочуть дестабілізувати ситуацію в країні. Про це він написав на своїй сторінці в соціалізації. Окрім того, доручив міністрам та відомствам надати максимальну допомогу в лікуванні та компенсації збитків. А зранку прем'єр провів позачергове засідання Кабміну. На ньому йшлося, передусім, про ціну на газ... Високу вартість (550 доларів за тис. кубів), Микола Азаров пояснив напруженою політичною ситуацією навколо країн-експортерів нафти. Тому Україна активно запроваджує енергозберігаючі технології і скорочує споживання палива. Інша тема, якої торкнувся прем'єр-міністр, - вартість ліків... Уряд створить двомісячний резерв препаратів для гіпертоніків... На цей крок влада йде, щоб фармацевти у гонитві за надприбутками не створювали штучного дефіциту. Тож уряд може створити граничні націнки на гіпертонічні ліки...».*

23 квітня 2012 року прем'єр Микола Азаров відвідав Київський центр радіаційної медицини. У новинах Першого національного подано його слова, мовляв фінансування медицини в Україні можна було б збільшити вдвічі, якби країна не платила непомірно велику ціну за газ. Подібний сюжет із таким же синхронном подав того ж дня телеканал Інтер у програмі «Подоробиці».

5 канал, програми Час та Час: підсумки

Канал більше опонував владі, ніж підтримував її політичний курс. Офіційна інформація подавалася стисло. Пріоритетними були теми про заграбованих экс-прем'єра Юлії Тимошенко та экс-міністра Юрія Луценка. У оцінці подій канал часто посилався на іноземних політиків:

«Литва занепокоєна ув'язненням лідерки «Батьківщини» і це негативно впливає на вирішення євроінтеграційних питань України» (Час, 12.04.12).

«Шокує те, що цей процес, як і попередній, є не юридичним, а політичним, а також, що людина, яку обвинувачують, не може себе захистити. Це зовсім не демократично» (Франсуа Зімере, посол Франції з прав людини) (Час: підсумки, 22.04.12).

«Берлін не визнає юридичної ваги у процесі над українськими опозиціонерами, а тому закликає владу якнайшвидше випустити Луценка, Тимошенко та Іващенко» (Маркус Ленінг, німецький омбудсмен) (Час: підсумки, 22.04.12).

«Посольство Російської Федерації стурбовано станом здоров'я Юлії Тимошенко і закликає українську владу гуманно ставитись до ув'язненої» (Час, 24.04.12).

«Ситуація з Юлією Тимошенко та Юрієм Луценком є шокуючою, – заявляє голова представництва ЄС в Україні Жозе Мануель Пінту Тейшейра» (Час, 26.04.12).

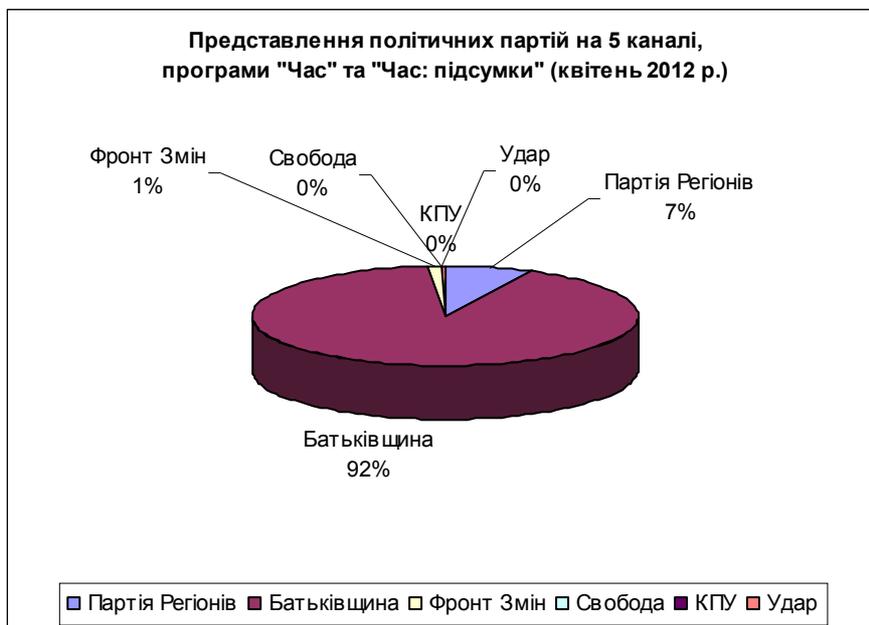
Підсумковий випуск містив журналістські розслідування, в яких відчутною була критика діючої влади. Так до сюжету про Віктора Януковича, який отримав 16 млн письменницького гонорару, було підібрано відеоряд з елементами іронії. Перша нарізка із обмовками президента, інша – гумористичні картинки з Інтернету «Скоро в продажі! Живопись В. Януковича». Видавці та письменники *«бачать у цьому корупцію, адже купити таку суму можна лише продавши по 2 книжки кожному українцю, включно із немовлятами» (Час: підсумки, 22.04.12).*

У підсумкового випуску **29 квітня** йшлося про причини вибухів у Дніпропетровську. Канал подавав тільки одну з кількох версій – політичний сценарій. *«Затьмарити інформацію про синці Юлії Тимошенко міг тільки вибух».* Такий сценарій відпрацювали в Росії 1999-го року - вибух житлового будинку - для підвищення рейтингу Володимира Путіна. Рік тому аналогічна ситуація мала місце в Білорусії, коли сталися вибухи в метро. Коли щось подібне стається, на думку експертів, *«люди гуртуються навколо сильного лідера».* Віктора Януковича відвідав постраждалих у лікарні. Його слова: *«Попали под раздачу?» (Час: підсумки, 29.04.12).*

Програма підбирала коментарі, які негативно представляють владу:

Європейці в Україні бачать «популізм, корупцію і заграбованих політиків» (Час, 1.04.12).

«Італійська преса називає українського політика (харківського экс-губернатора, "бютівця" Арсена Авакова) жертвою режиму Януковича» (Час: підсумки, 1.04.12).

Канал «ICTV», програми «Факти» та «Факти тижня»

Канал демонстрував прихильність до влади. Випуски новин зазвичай починалися з офіційної інформації: поїздки президента, засідання Кабміну.

«Економічна ситуація за останні 2 роки в Україні значно покращилась, – переконує президент» (Факти, 17.04.12).

«Відмінність нашого уряду в тому, що ми не робимо вигляд, що проблеми немає, не роздаємо пустих обіцянок. Ми приймаємо рішення максимально можливі на нинішньому етапі розвитку держави (Микола Азаров)» (Факти, 25.04.12).

Що стосується політичних тем, з точки зору кількісних показників збалансовано лунали коментарі різних партій, . Однак передовсім переважно позиція фракції більшості у парламенті:

- Прийняття податку на розкіш: Олександр Стоян (ПР), Алла Александровська (КПУ), Андрій Павловський (БЮТ-«Батьківщина») (Факти, 9.04.12).

- Новий КПК: Володимир Олійник (ПР), Сергій Соболев (БЮТ-"Батьківщина") (Факти, 10.04.12).

Мали місце матеріали з ознаками замовних. Зокрема сюжети без інформприводів, але з інформацією про політичні програми партій:

«Головний пункт програми – націоналізація стратегічно важливих підприємств. Комуністи пропонують також купівлю та продаж сільгоспугідь. Вони за створення державних монополій, за підтримку вітчизняних виробників та надання додаткових ліцензій на імпорт» (Факти, 5.04.12).

«Повернення в державну власність підприємств провідних галузей допоможе вивести Україну з кризи, насамперед, це стосується металургії, машино- та суднобудівництва, військово-промислового комплексу, хімічної галузі та залізниці, – переконаний лідер КПУ Петро Симоненко. Такий пункт є у антикризовій програмі КПУ» (Факти, 19.04.12).

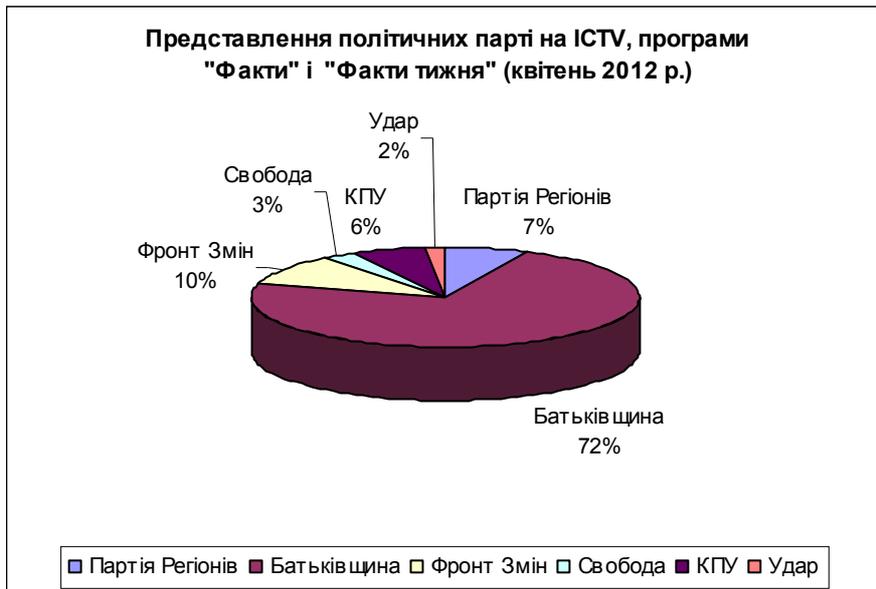
«Наталія Королевська йде на вибори... Головна мета – реформувати владу, щоб її робота була прозорою» (Факти, 18.04.12).

Тему ув'язнених лідерів опозиції канал висвітлював нейтрально, однак коментарі іноземних політиків було підібрано на підтримку позиції влади.

«Спочатку італійські парламентарі активно критикували судову систему в Україні і вимагали звільнення экс-прем'єрки, але після аргументованих виступів вітчизняних нардепів свою точку зору змінили» (Факти, 19.04.12).

У підсумковій програмі «Факти тижня» мали місце розгорнуті журналістські розслідування головної теми тижня. Інформація подавалася об'єктивно, з представленням точок зору всіх сторін. Наприклад, у сюжеті про вибухи у Дніпропетровську, журналісти каналу розглядали всі можливі б причин вибухів (29.04.12).

Факти тижня (29.04.12) подавали сюжет про початок передвиборчої кампанії, надаючи слово усім партіям-суб'єктам моніторингу.

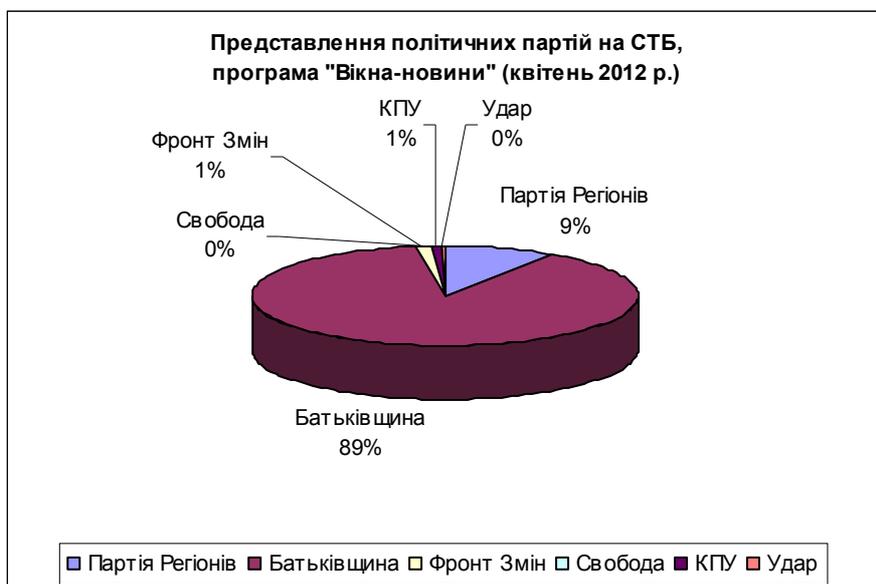

Канал «СТБ», програма «Вікна-новини»

Інформація була витримана у нейтральній тональності. Телеканал подавав чимало навколосудових новин. Політичні та соціальні новини були на другому плані.

Телеканал використовував медіа-ефект "послідовність сюжетів". Так інформацію про Юлію Тимошенко та Юрія Луценка «обставляли» більш емоційними темами, які зачіпають глядача, бо, наприклад, стосуються безпеки дітей. У такий спосіб повідомлення про політиків "затирається" :

- У школі військкерівник створив нарколабораторію;
- Бордель у дитячому садку в Німеччині;
- Дільничного інспектора вкусив волоцюга і він захворів на гепатит С;
- Юрія Луценка обстежили і призначили лікування (**Вікна-новини, 9.04.12**). Особливо впадає в око останні два повідомлення, бо в Луценка теж є підозра на гепатит.
- Лікарку, яка перелила з дітям кров ВІЛ-інфікованих, виправдали;
- Екс-прем'єрці необхідний курс психотерапії, який відновить довіру до українських лікарів і допоможе одужати (**Вікна-новини, 19.04.12**).
- У Дніпропетровську невідомий стріляв у дітей із пневматичної зброї;
- Чехи вийшли на мітинг проти побиття до напівсмерті українського підлітка;
- Тимошенко відправили до лікарні на швидкій, відмова від лікарів, повернення до колонії (**Вікна-новини, 23.04.12**).

«Новий канал», програма «Репортер»

Мали місце стислі новини. Майже не було розвідок чи журналістських досліджень. На початку випуску - політичні події. Було представлено головні новини щодо Юлії Тимошенко та Юрія Луценка. Але загалом політики мало. Повідомлення стислі, лаконічні: констатація факту та кілька коментарів. Там, де є різні точки зору, завжди представлялися обидві.

Програма незначною мірою симпатизувала опозиції. У новинах містилася інформація про акції протесту проти влади, про зловживання мера-"регіонала" в Ірпені під Києвом.

У програмі «Репортер» було використано медіа-ефект, спрямований на підтримку опозиції. Завдяки послідовності сюжетів інформація наступного повідомлення сприймалася за аналогією з попереднім:

- У Львові працівники Держслужби охорони жорстоко побили двох відвідувачів кафе. Вони це заперечували, але знайшлося відео з камер спостережень.

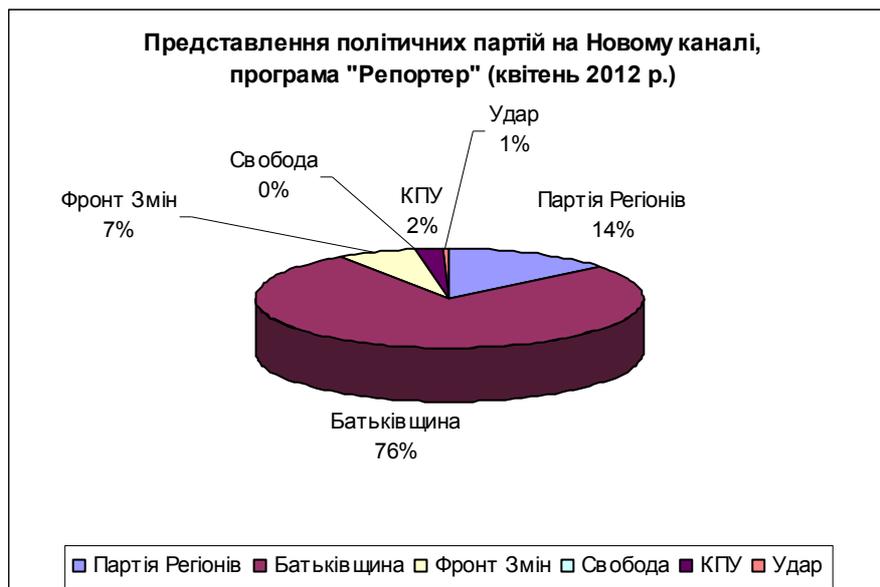
- "Ці руки нікого не били". Тюремники заперечують, що Тимошенко побили у колонії. **(Репортер, 24.04.12).**

Так само, як і на ICTV, на Новому каналі мали місце сюжети з ознаками замовних – про Компартію України та Наталію Королевську. Такі замовні сюжети відрізняються від більшості матеріалів каналу, "випадають" із програми. Вони малоінформативні, не є соціально значимими. Нерідко невмотивовані та не мають внутрішньої логіки – не зрозуміло, чому саме цей політик коментує подію:

У Нікополі на Дніпропетровщині два місяці не працює діагностичний центр. Причиною нардеп Сергій Храпов вважає дорогу землю, де поряд – дорогі котеджі. До якої парламентської фракції належить депутат – канал не зазначає. Але на відео крупним планом на його робочому столі видно статуетку з Леніним та напис ВЛКСМ **(Репортер, 3.04.12)**. Цей сюжет за формою подачі перегукувався з сюжетом "Фактів тижня" на ICTV від 1 квітня – там закриття школи для дітей з обмеженими можливостями у Кіровограді коментував представник Компартії.

Лідер комуністів Петро Симоненко вважає, що Україні потрібні державні банки, щоб підтримувати промисловість **(Репортер, 19.04.12)**. Крім заяви політика сюжет не має інформаційної прив'язки, не пов'язаний із жодною подією.

Музей космонавтики відвідала народний депутат Наталія Королевська. **(Репортер, 12.04.12)**. Дивним виглядає те, що візит народного депутата далеко не крупної політичної сили використано як інформпривід, достатній для висвітлення в загальнонаціональних ЗМІ.

Канал «ТВі», програми «Сьогодні» та «Підсумки з Віталієм Гайдукевичем»

У програмі «Сьогодні» подавали багато політичної інформації, зокрема й сюжетно-дослідження. Менше – кримінальних новин та людських, "лайфових" матеріалів. На обрану тему було зібрано максимум інформації і коментарів. Новини високої журналістської якості: достатньо

глибоко вивчено проблеми, матеріали подають подають зрозумілою мовою, обирають посправжньому важливі теми для глядача.

Позиція каналу – критика влади усіх рівнів, її зловживань, непослідовності. У програмі не подають відверто негативної інформації про владу. Однак за підбором інформації, лексикою та інтонаційним акцентом – він виглядає як опозиційний. Для прикладу, 1+1 подає: Президент України пообіцяв, що вклади Ощадбанку видаватимуть готівкою; прем'єр пообіцяв, що чорнобильці забудуть про брак ліків, грошей виділили удвічі більше. ТВі ту саму інформацію формулює так: "Вітину тисячу" виплатять готівкою; Азаров наобіцяв чорнобильцям "золоті гори".

Про Тимошенко ТВі розповідав багато - бувало по 4-6 повідомлень у випуску. Третина усіх повідомлень про "Батьківщину" в теленовинах 9 каналів – була на каналі «ТВі». Впродовж місяця у тижневій програмі «Підсумки з Віталієм Гайдукевичем» представники опозиції були тричі: 1.04.12 - "бютівець" Юрій Одарченко. 22.04.12 – захисник Юлії Тимошенко Сергій Власенко, 29.04.12 – нардеп від фракції "БЮТ-Батьківщина" Сергій Пашинський.

У сюжетах випусків має місце іронія, що дає підстави говорити про оціночні судження: *"Зізнання тижня – декларація Януковича. Як письменник...Вам не почулося. Як письменник він заробив 16 мільйонів гривень... Чому податківці не перевірили, чому за такі гроші?"* («Підсумки з Віталієм Гайдукевичем», 15.04.12).

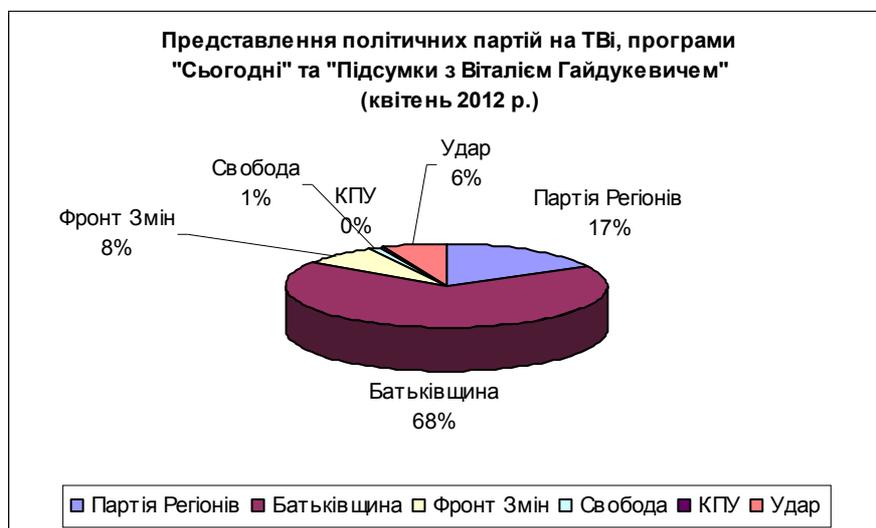
Медіа-ефект було використано в сюжеті на тему майбутніх парламентських виборів. Йшлося про те, що фальсифікації зведуть нанівець усі спроби України стати європейською державою. На відео - Віктор Янукович. («Підсумки з Віталієм Гайдукевичем», 15.04.12).

Канал активно критикував владу. Особливо за те, що чиновники живуть у розкошах, зловживають владою:

- У радниці президента Ганни Герман джип за \$200 тис. Вона не змогла пояснити звідки він. Із сином приїхала на з'їзд Партії регіонів («Сьогодні» 4.04.12).

- Декларація голови Державної служби молоді та спорту Равіля Сафіулліна – їздить на «Лексусі», але отримав 15 тис грн держаної допомоги («Сьогодні», 16.04.12).

- Азаров на Фейсбучі виставив знімок на тлі годинника за 46 тис грн. Перед тим був дебаркадер у президентській резиденції Межигір'я із люстрою за \$100 тис. А на держуправління справами, на оздоровлення чиновників та депутатів, виділили 200 млн грн. Це 20% від бюджету на охорону здоров'я («Сьогодні», 17.04.12).

Канал 1+1, програми ТСН та ТСН-тиждень із Аллою Мазур

Програми рідко починалися з політичних новин. Частіше - з надзвичайних: ДТП, нещасні випадки. На 1+1 чимало власних "розкруток", інформаційних знахідок. Активно висвітлювали соціальні, комунальні проблеми. Готували журналістські розслідування про зловживання чиновників - середнього та нижчого рівня, але не з найвищих щаблів влади. Політичні новини – завжди на другому плані, навіть коли вони мають великий суспільний резонанс. Новини подавали без очевидних політичних симпатій. Владу особливо не підтримували, але й не критикували.

Щоденні випуски ТСН були лояльнішими до влади, а підсумковий ТСН-тиждень із Аллою Мазур – більшою мірою містив симпатії до опозиції.

Сюжет у підсумковому випуску про безцільність рекламних біг-бордів із привітаннями політиків. Заключна теза сюжету – вішають плакати, коли немає чого сказати. Ведуча: *"І про політиків, яким є що сказати. Про лікування Юлії Тимошенко тривають переговори з Німеччиною"*. Протиставлення використано на користь Юлії Тимошенко (ТСН-тиждень, 1.04.12).

Подаючи інформацію про Тимошенко, канал певною мірою плекаєв антипатію до експрем'єрки. За допомогою медіа-ефекту послідовності сюжетів "применшував" значення інформації. Для цього перед або після сюжету про Юлію Тимошенко подавали ефектнішу інформацію, на яку глядач однозначно звертав увагу:

На Луганщині 1-річну дитину викинув з вікна багатоповерхівки співмешканець бабусі. Наступний сюжет - *"Навколо Юлії Тимошенко черговий скандал. Її соратники заявляють: ув'язнену побили, коли перевозили"*. (ТСН, 24.04.12).

Ще один медіа-ефект, спрямований на негатив проти Юлії Тимошенко. В одному сюжеті містилися ознаки застосування маніпулятивних технологій, зокрема – відмивання інформації: телеканал посилався на не дуже авторитетне джерело і видавав інформацію за факти. Сюжет про нового нареченого Євгенії Тимошенко – одесита Артура Чечоткіна. Він не має постійного бізнесу, з'являється там, де є зиск. Закрив колекторську контору в Одесі, не платив людям зарплати, одружений, люди знайомі з ним кажуть - *"слизький тун"*. Канал посилався на інтернет-видання Dayli.ua, яке припускає: Євгенія Тимошенко переписує на Чечоткіна бізнес і нерухомість. Він нібито вже отримав від неї **дебаркадер**, який був у офшорі. (ТСН, 10.04.12).

Прикметно, що тижнем раніше інтернет-видання "Українська правда" оприлюднила фото із **дебаркадера** Віктора Януковича в Межигір'ї, де видно, наскільки там розкішно. Речники Президента України спростували, що ці фото зробили в президентській резиденції.

Однією з найбільш резонансних тем місця стало знесення будинків на Андріївському узвозі в Києві. Компанія-забудовник, що належить донецькому бізнесмену, депутату від Партії регіонів Рінату Ахметову, збиралася звести там офісний центр. Після акцій протесту відмовилася. Ахметов вибачився перед киянами.

Як канали подали цю інформацію:

Новий канал зробив репортаж із акції, коли активісти принесли будівельне сміття під офіс компанії-забудовника. У 5-хвилинному сюжеті жодної згадки, що це фірма Ахметова («Репортер», 11.04.12).

«1+1» у перший день не подав новини. Наступного дня: *"компанію-забудовника пов'язують із найбагатшою людиною Рінатом Ахметовим"* (ТСН, 11.04.12).

«ТВі» подав новину оперативно і детально. *"Київ відсьогодні уже не той. Андріївський узвіз став жертвою вандалів від бізнесу. Знесли три старі споруди. На їхньому місці виросте офісний центр. А зведе його Рінат Ахметов. Хто дозволив донецькому олігарху руйнувати київську історію?"* (Сьогодні, 10.04.12).

На «5 каналі» та на «ICTV» ім'я Ріната Ахметова згадали побіжно.

Канал «СТБ» лише опосередковано вказав на Ахметова. «Низка ЗМІ пов'язує це із найзаможнішим українцем». У відеоряді – картинка з сайтів, де великими буквами написано його ім'я.

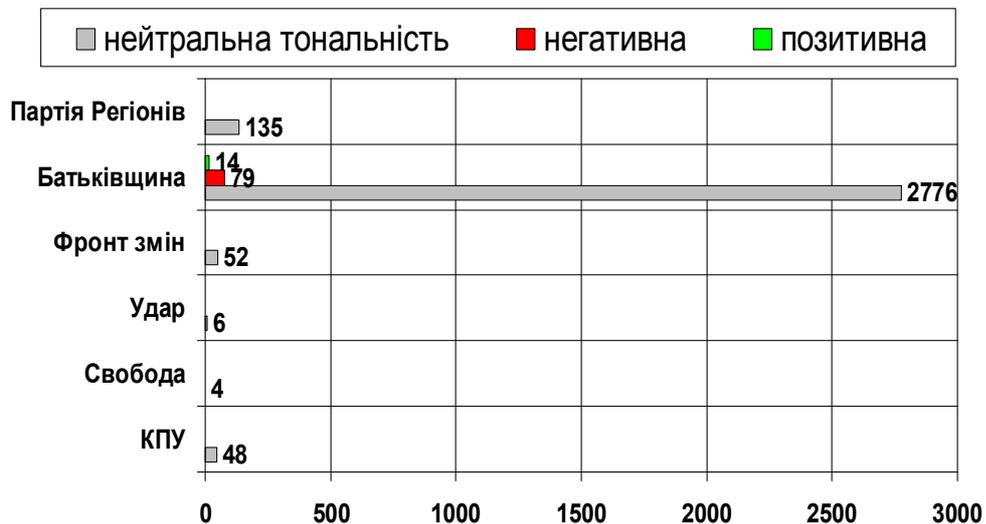
ТРК «Україна» та «Перший національний» тільки на третій день повідомили, що власником компанії-забудовника є Ахметов. «Інтер» інформацію про власника проігнорував.

ЦИФРОВІ ПОКАЗНИКИ ІЗ ЗАЗНАЧЕННЯМ ТОНАЛЬНОСТІ

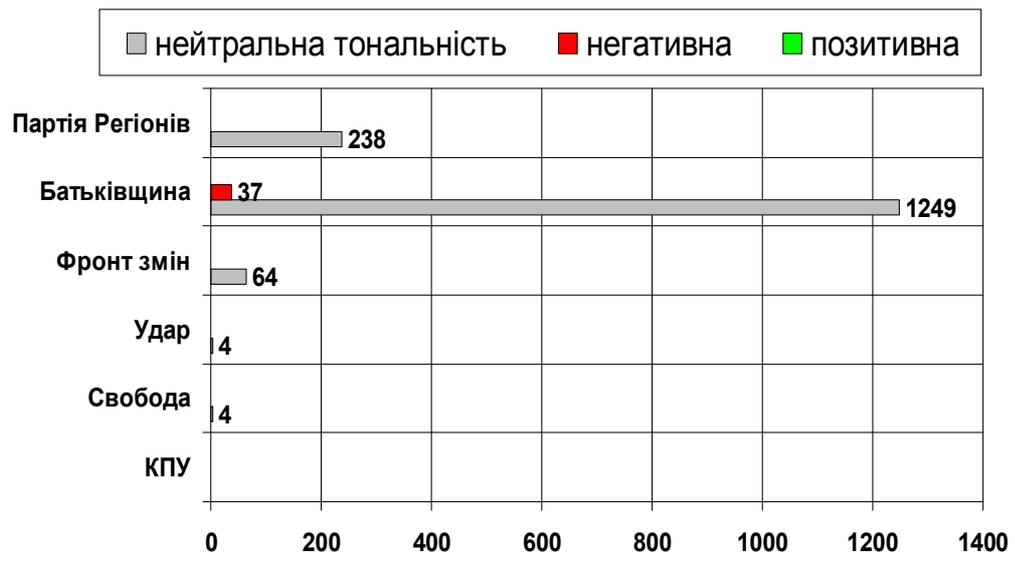
ТРК «Україна»:

Інтер:

Перший національний:

СТБ

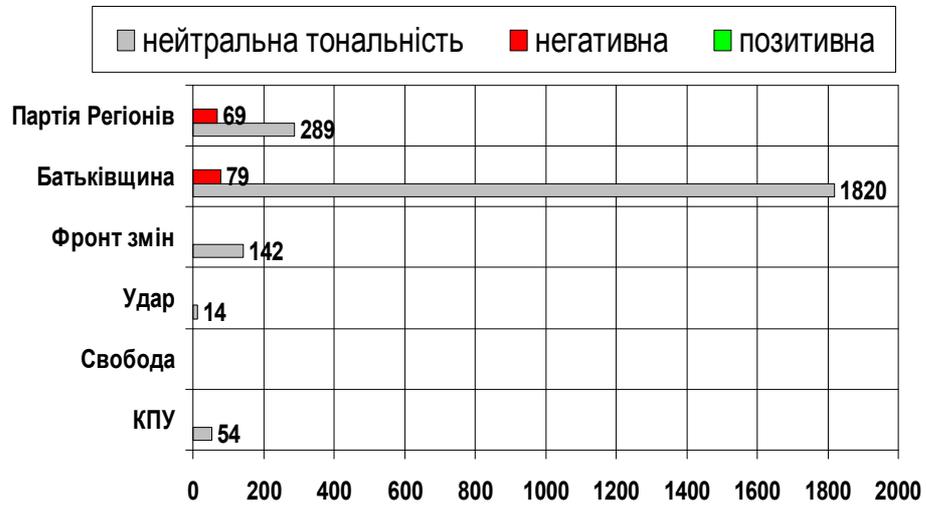
5 канал

Канал ICTV

Новий канал

1+1

Преса

Моніторинг передбачав аналіз новинного контенту 7-ми загальнонаціональних газет:

«Голос України», «Газета по-українськи», «Дзеркало тижня», «Комментарии», «Сегодня», «Сільські вісті», «Фарты и комментарии».

ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ

Переважна більшість видань так чи інакше висвітлювала всі резонансні теми. Причому найактивніше висвітлювалися події довкола Юлії Тимошенко – через їх призму часто подавалися інші події: схвалення КПК, об'єднання опозиції. З появою результатів соціопитувань усі видання так чи інакше їх коментували.

Більшість видань безпосередньо не використовували оціночних суджень, натомість вдаючись до коментарів експертів, які підбираються відповідно до симпатій та позиції видання. Лише «Факты и комментарии» й «Сільські вісті» обходяться без експертних коментарів. «Факты и комментарии» переважно використовують нейтрально-інформаційну подачу фактів, а соціопитування коментують безоціночно авторами статей. «Сільські вісті», навпаки, – емоційно заангажовані й у переважній більшості автори статей дозволяють собі оціночні судження, в коментарях експертів таким чином немає потреби.

Простежувалися й симпатії та антипатії видань до різних політичних сил: «Дзеркало тижня», «Газета по-українськи» загалом симпатизували опозиції, хоча й публікували критичні матеріали щодо всіх суб'єктів моніторингу. «Сільські вісті» – однозначно позитивно були налаштовані стосовно «Батьківщини», натомість УДАР вони нерідко критикували. Всі згадані видання висловлювали на своїх сторінках антипатію щодо Партії регіонів. Щедрі на критику партії влади також і «Комментарии». Натомість «Сегодня» навпаки – симпатизували ПР та скептично ставилися до опозиції. «Факты и комментарии» більшою мірою симпатизували «Фронту змін», «Голос України» був більш лояльний до партії влади.

Газета «Сегодня» активно використовувала маніпуляційні технології. Інші видання ними не зловживали. Більшість видань, висвітлюючи конфлікт довкола Андріївського узвозу, замовчували прізвище власника компанії-забудовника Ріната Ахметова. Прямо його прізвище та партійну приналежність одразу назвала лише «Газета по-українськи». Інші згадували лише назву компанії. «Факты и комментарии» назвали прізвище лише у другому матеріалі тими, однак водночас – це єдине видання, яке процитувало слова Ахметова.

Прикметно, що у державному виданні «Голос України» ситуація довкола Юлії Тимошенко на формальному рівні максимально деполітизувалося – видання друкувало повідомлення на цю тему не під рубрикою «Політика», а використовувала регіональну рубрику «Новини звідусіль» та підрубрику «Харків».

Головними темами місяця стали:

1. Об'єднання опозиції.
2. Ситуація довкола лікування Юлії Тимошенко та її можливого побиття.
3. Заяви генпрокурора про причетність Тимошенко до резонансних убивств Є.Щербаня, В.Момота та В.Гетьмана.
4. Початок суду по справі ЄЕСУ.
5. Прийняття КПК України.
6. Соціальні ініціативи президента України.
7. Забудова Андріївського узвозу компанією Р.Ахметова.
8. Визначення ролей у передвиборчій кампанії Партії регіонів.

ВИСВІТЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ

Партія Регіонів. Діяльність партії висвітлювалася досить активно. Найбільша активність була пов'язана з коментуванням подій довкола Юлії Тимошенко, схваленням КПК, соціальними ініціативами Президента України та передвиборчими установчими зборами партії. Діяльність партії критикували «Дзеркало тижня» (матеріали про діяльність представників влади в Криму), «Коментарии» (оцінка виборчих перспектив та дій), «Сільські вісті» (практично кожний крок партії), «Газета по-українськи» (приділяла увагу курйозам (смс депутатів), вартість аксесуарів). «Сьогодні» активно маніпулювала соціопитуваннями та заголовками на користь ПР в авторських колонках та відповідних коментарях експертів. «Голос України» активно цитував представників ПР з приводу будь-якої події в ВР, інколи ці коментарі значно більші за обсягом за коментарі представників інших політичних сил, а також друкував репортажі про пропагандистські акції партії в регіонах.

«Батьківщина» – найчастіше згадувана політична сила. Передовсім через обговорення ситуації довкола її лідера Юлії Тимошенко. Всі видання так чи інакше писали про перипетії довкола неї. Навіть об'єднання опозиції не стало резонанснішою темою, ніж обладнання палати у харківській лікарні чи можливе побиття Тимошенко. У той же час на адресу Батьківщини оприлюднювалася найбільша кількість як негативної інформації, так і емоційно-забарвлених коментарів – як негативних («Сьогодні»), так і позитивних («Сільські вісті», «Газета по-українськи»). Здебільшого діяльність партії висвітлюється через проблеми та заяви її лідера та коментарів однопартійців з приводу її поневірянь.

«Фронт Змін» був представлений переважно у матеріалах, присвячених об'єднанню опозиції та його перспектив, а також коментарів щодо побиття Юлії Тимошенко та вимог змінити ситуацію. Власних інформаційних приводів партія не створювала. Навіть у звітах із об'єднаного з'їзду згадування про цю політичну силу були скупими. Цитувався лише основний месідж Арсенія Яценюка. Заяви щодо Тимошенко більшість видань подавали як спільні з Олександром Турчиновим. І лише «Факти» подавали ці заяви від імені Арсенія Яценюка. Це видання взагалі висвітлювало діяльність «Фронт» найактивніше з поміж усіх видань, вочевидь симпатизуючи цій силі. Іронічно та в негативній тональності згадували Арсенія Яценюка «Комментарии». Негатив на його адресу публікувався переважно у вигляді коментарів колег по опозиції (Анатолій Гриценко). Прикметно, що «Голос України» переважно представляв Арсенія Яценюка як члена НУНС, лише в окремих випадках згадуючи «Фронт змін». Інші видання чітко називають його лідером цієї політсили.

УДАР згадували здебільшого в контексті об'єднання опозиції та його перспектив. Газети аналізували перспективи цієї політичної сили поза об'єднаною опозицією. Прикметно, що «Сьогодні» здебільшого висловлювало позитивні оцінки на адресу цієї партії, «Сільські вісті», «Комментарии» – навпаки. «Газета по-українськи» часто цитувала Віталія Кличка, надрукувала його інтерв'ю, можливо на рекламних засадах. «Факты» цитували Віталія Кличка переважно через участь у ток-шоу телеканалу ICTV. «Голос України» взагалі не згадував цю політсилу.

«Свободу» згадували нечасто, здебільшого в контексті обговорення перспектив об'єднаної опозиції та офіційного «дозволу» йти окремими списками від КОДу. Присвятила її діяльності репортаж «Газета по-українськи» у зв'язку з прем'єрою фільму «Матч», де члени «Свободи» виглядали неоднозначно, хоча видання лише стенографувало події, що відбувалися. Негативні судження дозволяла собі «Сьогодні», прогножуючи скандали з боку цієї політичної сили на 9 травня.

КПУ більшістю видань практично не згадували. Лише «Голос України» друкував інформаційні повідомлення прес-служби КПУ, заяви й коментарі депутатів. Окрім того, у низці видань публікувалися подібні матеріали, вочевидь на рекламних засадах, щодо медичної реформи, її критика з боку КПУ та пропонування альтернативних рішень.

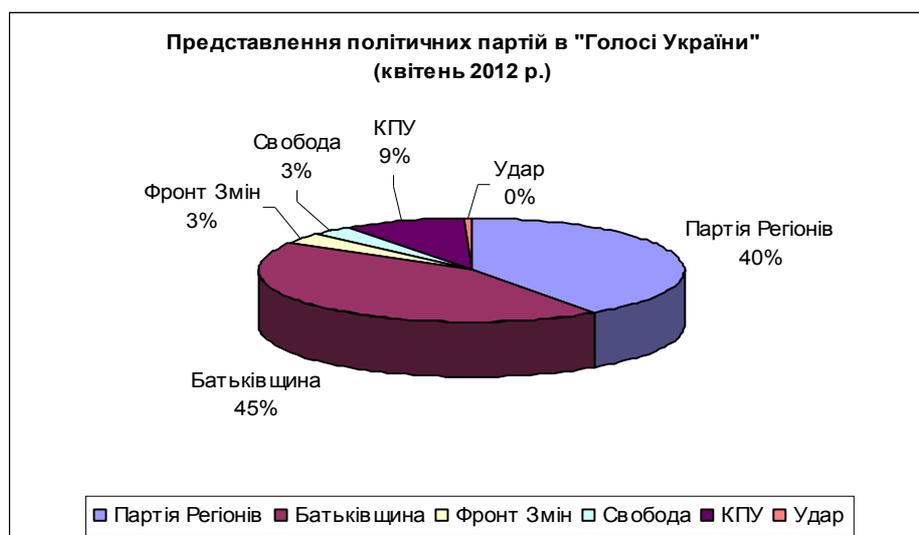
ЯК ДІЯЛЬНІСТЬ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ ВИСВІТЛЮВАЛИ ОКРЕМІ ВИДАННЯ

«Голос України» переважно висвітлював діяльність партій через репортажі із засідань ВР, коментарі депутатів з того чи іншого приводу, а також матеріали про життя в регіонах. Гащети активно висвітлювала діяльність «Батьківщини» зрізь призму ситуацію з Юлією Тимошенко. На початку місяця видання подавало цю інформацію нейтрально, в репортажному чи інформаційному ключі, без оціночних суджень. Однак уже наприкінці місяця, з появою повідомлень про побиття

лідера БЮТ, стиль повідомлень змінився – видання відійшло від звичного інформаційно-репортажного стилю і почало висловлювати негативні оціночні судження щодо подій та поведінки політиків цієї політсили. Видання почало іронічно ставитися до фактів, які публікувало: *«Схоже, історія з лікуванням української ув'язненої № 1 трохи «стомила» країну й починає дошкуляти публіці, немов затерта платівка. Якщо хвороба є й хвора страждає — її треба лікувати, незалежно від того, бажає вона того чи ні, є її письмовий дозвіл чи немає... Очевидно інше: хворобливий стан Тимошенко — це козирна карта як самої підсудної, так і її захисників, і соратників-політиків... Учора захисник Власенко заявив про те, що його не допустили на зустріч із підзахисною, котру перевезли зі ЦКЛ № 5 знову до Качанівської колонії. Неважливо, що через те, що був санітарний день. Важливо, що не допустили, і тепер є знову привід заявити про «змову лікарів і прокурорів».* (24.04) Видання також надрукувало офіційний лист харківських лікарів із негативними оцінками поведінки Юлії Тимошенко, щоправда у матеріалі їх було врівноважено цитатами лідера БЮТ. Прикметно, що матеріали про події довкола Юлії Тимошенко з другої половини місяця видання почало друкувати не під рубрикою «Політика», під регіональною рубрикою «Новини звідусіль» та підрублірою «Харків».

Видання також оприлюднило низку аналітичних матеріалів про передвиборчу ситуацію в регіонах та перспективи різних політсил. За своїми авторськими позиціями ці статті різні – матеріал із Закарпаття був витриманий у нейтральній тональності і лише засвідчував тенденції, у матеріалі про діяльність Хмельницької облради та поведінку провідних політичних сил, автор критикував позицію ПР. Натомість у матеріалі з Чернігівської області щодо передвиборчих розкладів, ПР представляли як найвпливовішу та перспективну партію. А в матеріалі про діяльність керівників Запорізької області, які є членами ПР, та передвиборчі розклади та баталії в області, автор статті публікував компрометуючі факти, висловлював негативні оціночні судження на адресу владних діячів.

Загалом частка присутності ПР у виданні значна – зокрема коментарі Олексаандра Єфремова друкують практично з кожного інформаційного приводу. При цьому відчутна обсягова перевага надається коментарям депутатів від ПР. Вміщувалися також інтерв'ю з регіоналом Володимиром Макеєнком та розлогий матеріал про законопроект депутатів-регіоналів щодо працевлаштування молоді. З'явилися практично пропагандистські матеріали про діяльність представників ПР у регіонах – Олександр Єфремов садив сосни на Чернігівщині, організація «Молоді регіони» забезпечувала Інтернетом парки на Луганщині. Широко цитували також прес-конференція Михайла Чечетова в Чернігові. Прикметно, що висвітлюючи події довкола Андріївського узвозу, видання не назвало не лише власника компанії-забудовника Ріната Ахметова, але навіть і назви компанії.

«Газета по-українськи» багато уваги приділяла подіям довкола Юлії Тимошенко – воно друкувало репортажі з голодування прихильників, суду, лікарні, всі заяви політиків, всі доступні фотографії з синцями, коментарі соратників лідера БЮТ. Видання також оприлюднювало розлогі коментарі експертів з кожного інформаційного приводу – про можливість лікування Тимошенко в

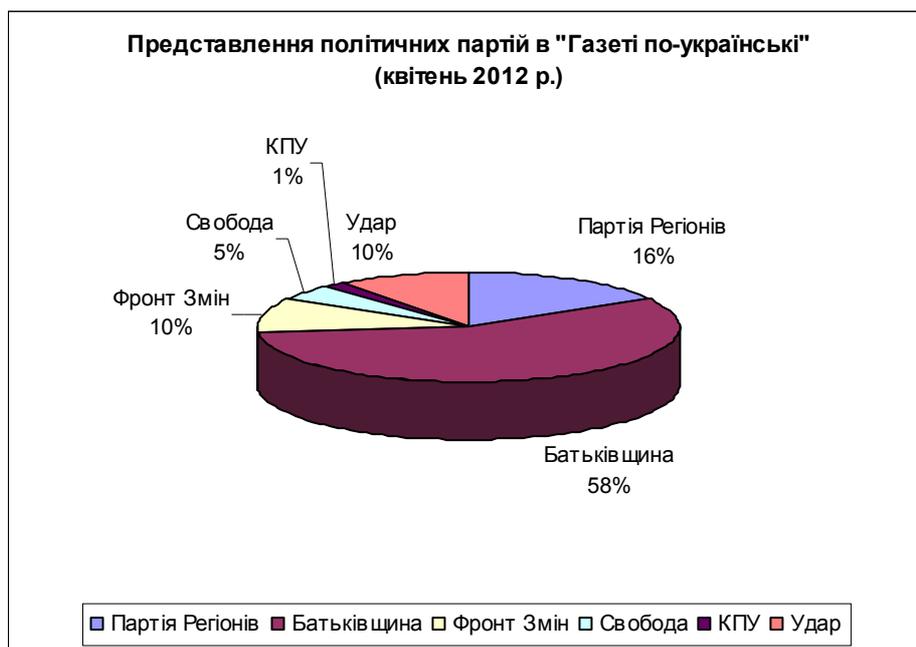
Німеччині, вірогідність її причетності до резонансних убивств. Газета надрукувала негативні відгуки хворих лікарні, що готується до приїзду Юлії Тимошенко. Однак видання симпатизувало лідеру БЮТ, що проявляється у підборі коментарів щодо справи Щербаня – всі вони антипрокурорські, вказують на некомпетентність влади та справедливі претензії до неї «Батьківщини». Чимало площі було надано для коментарів представників БЮТ – два інтерв'ю з приводу кримінальних справ та подій у Києві. Видання надрукувало репортаж із готелю в Харкові, де зупиняється Женя Тимошенко з позитивними відгуками персоналу.

У виданні також детально аналізували перспективи об'єднання опозиції, зокрема негативні експертні оцінки діяльності «Батьківщини» та «Фронту змін». Загалом аналіз був досить збалансованим, експертні коментарі охоплювали всі прохідні партії, відзначали плюси й мінуси об'єднання для кожної з них.

Що стосується схвалення кримінального кодексу та соціальних ініціатив Віктора Януковича, видання обмежалося репортажем із ВР та коментарями окремих депутатів, переважно бютівців. Мали місце негативні коментарі на адресу депутатів ПР у авторських колонках, а також в матеріалі про смс-листування регіонала Кунченка. Поза тим, видання намагалося зберегти об'єктивність, надаючи право коментаря однопартійцям Кунченка. Видання також надрукувало критичний авторський матеріал про діяльність губернатора Хмельницької області, представника ПР, а також інформацію про вартість годинника одного із депутатів від ПР.

Висвітлюючи скандал довкола Андріївського узвозу, видання прямо назвало власника компанії-забудовника Рінатія Ахметова та його партійну приналежність. Однак загалом матеріал було побудовано на коментарях очевидців та експертів, безпосередньо не пов'язаних із партією влади.

У газеті також аналізували останні соціопитування через досить нейтральні та об'єктивні експертні коментарі. Крім того, були надруковані інтерв'ю Віталія Кличка та представників партії Анатолія Гриценка, вочевидь на рекламних засадах.

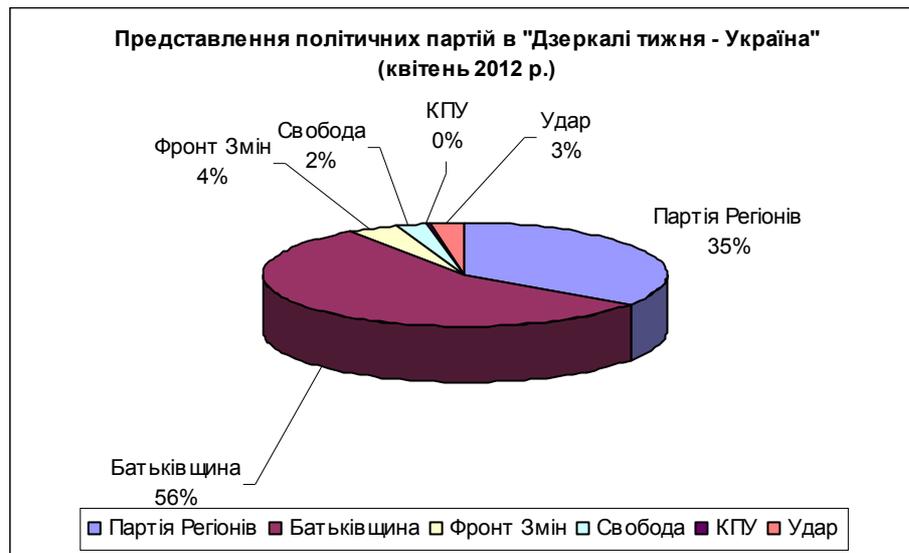
«Дзеркало тижня - Україна» не завжди використовувало інформаційні приводи, що стосувалися «Батьківщини». Впродовж тижня, коли в Україні перебували німецькі лікарі, видання взагалі не згадувало про лідера БЮТ. Однак наступного тижня відпрацювало тему вповні – поширило розлоге інтерв'ю Юлії Тимошенко, отримане з колонії. Газета віддала йому левову частку площі політичного блоку, супроводивши позитивним врізом. Також було надруковано інтерв'ю з адвокатом убивці Євгена Щербаня, який спростовував можливість причетності до вбивства Юлії Тимошенко. Газета аналізувала ситуацію з імовірним побиттям Юлії Тимошенко у в'язниці. Видання використовувало оціночні судження, висловлюючи захоплення лідером БЮТ, однак також вмістило всі негативні та скептичні відгуки щодо цієї події. Загалом відчувалося, що в

цьому матеріалі видання було на боці Юлії Тимошенко – навіть негативні версії події спростувались.

Видання активно критикувало ПР. Газета аналізувала стан реалізації земельної реформи та нових законодавчих ініціатив. Матеріал, не зважаючи на фахову експертну розробку теми, було в основному побудовано на критиці дій влади та представників ПР. Також надруковано два послідовних відверто негативних матеріали про діяльність членів ПР, ставлеників влади у Криму – видання викрило нехтування законами, тиск на податкові інстанції та численні факти розкрадання грошей через «своїх» підрядників. Окрім того, видання приділило увагу проблемі українського дублювання фільмів та боротьбі зацікавлених сторін, зокрема й депутатів від ПР.

Видання детально аналізувало постанову Конституційного суду України щодо незаконності балотування за партійними списками та по мажоритарці одночасно. Газета однаково критично ставиться до дій та заяв як опозиційних партій («Фронт змін», «Батьківщина»), так і до дій владної партії. Крім того, видання оприлюднило матеріал-розслідування щодо тендерних закупівель МОЗу, в якому згадувала фірми та бізнесменів, наближених до БЮТ та ПР.

Здебільшого видання користувалося таким медіа-ефектом як іронія, однак час від часу висловлювала відверті й прямі оціночні судження.

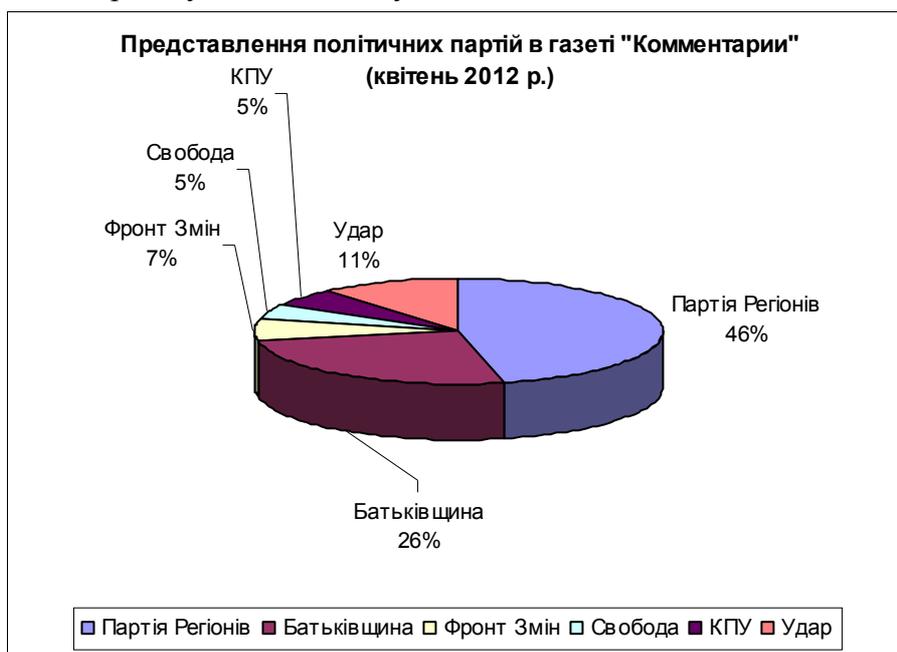
«Комментарии» були не надто активні в сенсі представлення політичних подій. Видання в основному подавало 1-2 аналітичні матеріали з яскраво вираженою авторською позицією та ставленням до озвучуваної інформації. Відчувалася антипатія до Партії регіонів, УДАРУ та скепсис до «Фронту змін». Симпатій не виявлено.

Цікаво, що видання стало єдиним, яке, по суті, проігнорувало тему поневірян Юлії Тимошенко у в'язниці. Натомість діяльність «Батьківщини» висвітлювалася через аналіз її перспектив на виборах, а не крізь призму діяльності її лідера. Видання аналізувало лише перспективи звинувачень Юлії Тимошенко у підготовці резонансних убивств Євгена Щербаня та Вадима Гетьмана, досить скептично поставившись до заяв представників ПР та негативно оцінивши вплив таких дій влади з огляду на міжнародний імідж України.

Газета аналізувала перспективи об'єднаної опозиції, дозволивши собі негативні оціночні судження на адресу «Батьківщини» та «Фронту Змін», а також вкрай іронічно поставившись до УДАРУ як до політичної сили. Саме УДАРУ була присвячена більша частина матеріалу. Позитивно видання оцінило «Свободу» в контексті переговорів опозиції.

Також газета аналізувала постанову Конституційного суду України щодо незаконності балотування за партійними списками та по мажоритарці одночасно, розглядала майбутні перспективи та наслідки такого рішення для провідних політичних партій. Здебільшого йшлося про перспективи ПР та КПУ, побіжно згадувалася опозиція в контексті майбутніх проблем з єдиним списком мажоритарників. Видання зробило детальний аналіз родинних депутатських кланів ПР та їхніх планів на майбутні вибори в мажоритарних округах. Інформацію подавали переважно нейтрально, хоча місцями видання було дещо іронічним.

Також окремо у соціальному блоці газета проаналізувала перспективи законодавчої ініціативи регіонала Вадима Колесніченка щодо кримінальної відповідальності за пропагування одностатевих стосунків, висловивши негативне ставлення. Видання вмістило розлогі скептичні коментарі представників організацій секс-меншин, негативну оцінку ініціативи колегою-депутатом, а також цитувало автора законопроекту в негативному контексті.

«Сьогодні» переважно висвітлювала діяльність «Батьківщини» через ситуацію довкола ув'язнення Юлії Тимошенко, не проминаючи жодного інформаційного приводу. Поза формальним нейтрально-інформаційним стилем повідомлень відчувалося нагнітання негативу довкола постаті лідера БЮТ. Видання проявляло підвищену увагу до Юлії Тимошенко, її лікування, всіх судових процесів над экс-підлеглими Юлії Тимошенко, можливого побиття та її перебування у в'язниці. Наприкінці місяця видання почало маркувати статті про лідера БЮТ рубрикою «Юліада» і називати все, що відбувається «тюремної канителью». Видання розлого писало про можливу причетність Тимошенко до резонансних убивств в Україні, цитувало Ріната Кузьміна, наводило думки різних експертів з цього приводу. При цьому всі експерти висловлювали згоду з версією щодо причетності Тимошенко до вбивства Євгена Щербаня. Щодо усіх процесів, видання переважно акцентувало на обвинуваченнях і деталізувало факти, на яких вони ґрунтуються, тим самим нагнітаючи негатив довкола постаті Тимошенко. Зокрема у кількох номерах поспіль видання писало про суд у справі ЄЕСУ, щодня повторюючи переважно одну й ту ж інформацію з незначними змінами. Видання друкувало коментарі експертів, які так чи інакше підтверджують правомірність звинувачень, подавало незначні замальовки про те, як прихильники Тимошенко б'ються на вулицях із її опонентами. Крім того, видання оприлюднило матеріал із підбіркою анекдотів та глузливих пісень про Тимошенко та її ув'язнення, а також приділило значної уваги ймовірному роману доньки Тимошенко з американцем одеського походження.

Видання активно використовувало маніпуляційні технології. Газета зманіпулювала висновком німецьких лікарів щодо необхідності психосоматичного лікування Юлії Тимошенко, самостійно в заголовку на обкладинці номера проінтерпретувавши це як наслідки почуття провини: «Врачи: «Боль в спине у Тимошенко — из-за психики». Минздрав советует Юле срочно лечить нервы, а психиатры говорят: это «вылезит» чувство вины» (21.04) При цьому такий висновок не містився навіть у коментарі двох експертів-психологів.

Газета подавала матеріали переважно у формально нейтрально-інформаційному стилі репортажів та підбірки фактів, однак постійно маніпулювала коментарями, заголовками та авторськими припущеннями.

Найпоширеніша маніпуляція – **посилання на неназваний авторитет**: «*Это даже не смешно. Такое впечатление, что Тимошенко — первый и единственный в Украине пациент с грыжей. И никто не может ей помочь. А она еще больницами перебирает*», — изумился главврач одной из частных клиник Киева, просивший его не представлять». (23.04) **Авторське припущення:**

«Сомневаются в подлинности видео и журналисты. Говорят, что 15 декабря 2011 года в этот день в Киеве была пасмурная погода, а в ролике через окно бьет яркое солнце. Хотя в 12.50 (а именно такое время стоит на видео) солнце вполне могло выйти из-за туч». (27.04).

Окрім того, видання активно користувалося прийомом **маніпуляції за допомогою «очевидців подій»**, коли підбиралися «потрібні» коментарі анонімних людей:

«Работы кипели вчера и возле здания лечебницы: на подъезде к ЦКБ рабочие засыпали щебнем ямы на дороге, обрезали кусты. «Она что, президент? Она же обычная заключенная», — негодовали дорожники» (5.04);

«Готовятся к лечению Юльки», — говорит пациент Александр. «Вчера днем, как начали стучать, так и не останавливаются. Всю ночь шумели, спать не давали», — жалуется другой пациент Виктор» (4.04).

Видання також маніпулювало версткою розворотів – друкувало нібито нейтральний матеріал про підготовку палати, а нижче матеріал з коментарями під заголовком «Сын Щербаня: Юля угрожала отцу». Або ж угорі – матеріал про лікування в Німеччині, а нижче заява Пшонки з коментарями, справа – авторська колонка з іронічним заголовком «Юле нужен Доктор Хаус», а поряд на сусідній шпальті – заголовок «Зэки: Лоза сидит козырно». Слід відзначити, що окремо кожен матеріал, нібито, відповідає стандартам – є коментарі, різні погляди, негативна колонка має право на існування в силу специфіки жанру. Але в цілому верстка та виділені заголовки створюють негативне враження.

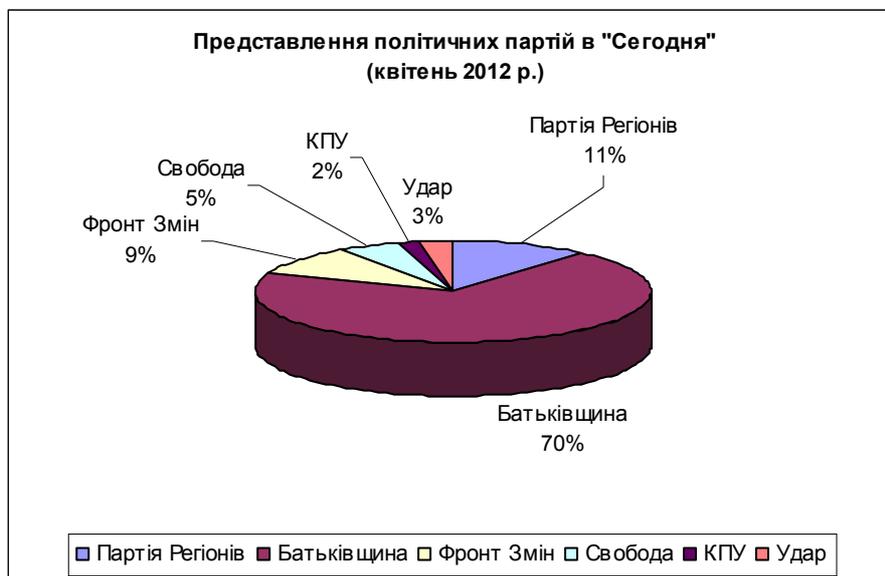
Видання також **маніпулювало результатами соціопитування** – впродовж тижня газета двічі в різних матеріалах коментувала результати того ж самого опитування, наголошуючи на втрачаних позицій об'єднаної опозиції. У цьому ж контексті коментували й перспективи інших партій.

Частка інших політичних тем, порівняно з висвітлення подій довкола Юлії Тимошенко, в газеті мізерна. Поза тим, слід відзначити матеріал про з'їзд «Батьківщини», де в негативній тональності висвітлювалася як «Батьківщина», так і «Фронт Змін». Видання аналізувало перспективи об'єднаної опозиції, зокрема лідерства Арсенія Яценюка. Менше критики звучало на адресу УДАРУ, і навіть мали місце позитивні судження. Хоча загалом видання скептично налаштоване до всіх опозиційних сил.

Окрім того, газета надрукувала матеріал про соціальні ініціативи Віктора Януковича з коментарями опозиційного депутата та депутата від ПР. При цьому позитивний коментар регіонала був учетверо більшим за негативний коментар бютівця.

Видання також поширило репортаж про спробу вступити в різні політичні партії. Описуючи діалог з ПР, видання відступило від описового стилю, яким користувалося в матеріалі і висловило відверто позитивні судження на адресу партії.

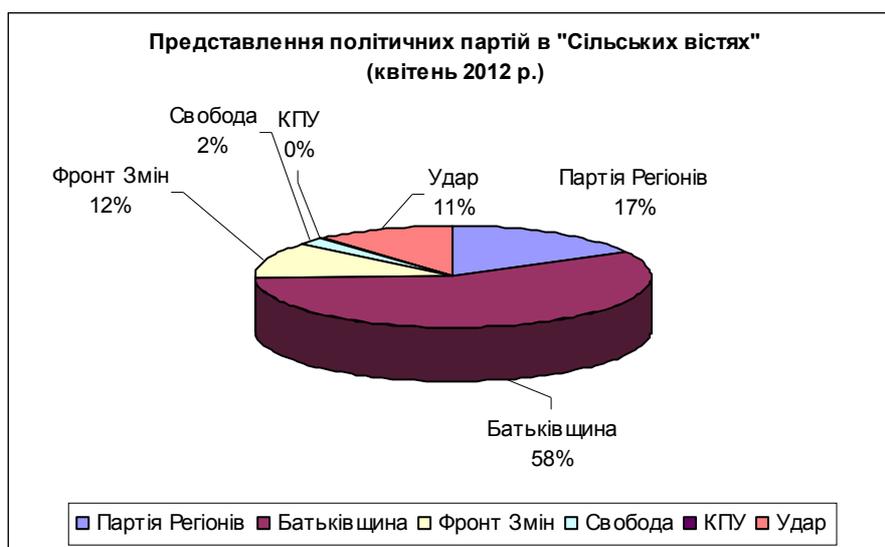
Прикметно, що подаючи низку розлогих матеріалів про скандалу довкола забудови Андріївського узвозу, видання жодного разу не назвало власника компанії-збудовника Ринапта Ахметова. Поза тим, коментарі в матеріалі було підібрано за принципом спростування незаконності забудови. Жодного негативного коментаря надруковано не було.

«Сільські вісті» на йактивніше висвітлювали діяльність «Батьківщини» та переважно в інформаційному ключі через невеликі замітки повідомляючи про перипетії довкола Юлії Тимошенко. Лише раз видання відійшло від нейтрального висвітлення цієї теми, надрукувавши іронічно-критичну статтю з приводу звинувачень Тимошенко у причетності до вбивства Євгена Щербаня.

Окрім того, видання оприлюднило розлогий репортаж із об'єднавчого з'їзду опозиції, намагаючись проаналізувати перспективи об'єднання. Для цього було використано винятково авторські судження та оцінки, переважно позитивні щодо дії «Батьківщини» та «Фронту змін» та негативні щодо УДАРУ, зокрема критикуючи за рішення йти окремим списком.

Газета зазвичай критикувала Партію регіонів, ототожнюючи її з Віктором Януковичем як Президентом України. Часом видання навіть використовувало маніпуляційні технології **наклеювання ярликів** – не називаючи партії, яка однак читається за відомою фразою: *«Народ уже не раз обікався, повіривши у красиве гасло, яке у багатьох партій зводилося суто до обіцянок на кшталт «покрацимо життя вже сьогодні».* (27.04)

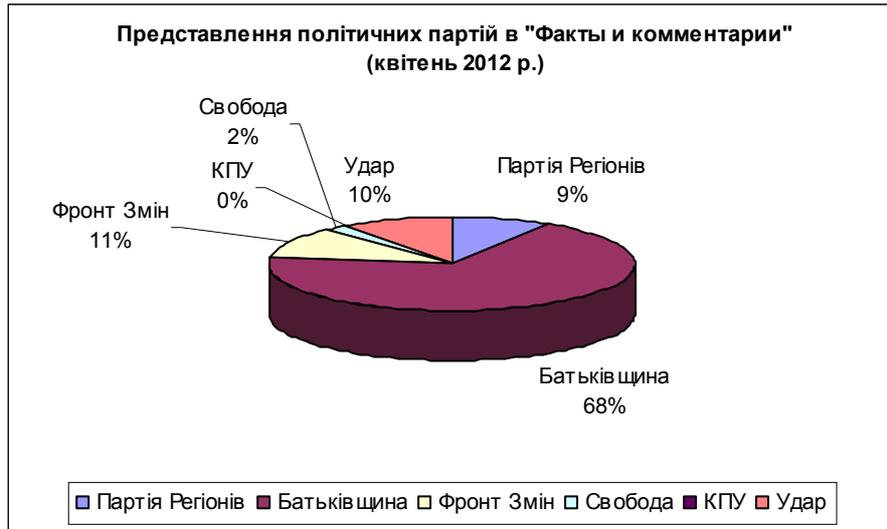
«Факты и комментарии» подавали політичну інформацію переважно нейтрально в інформаційному ключі, цілком абстрагуючись від будь-яких оцінок та емоцій, що загалом не властиво жанровій ніші таблоїда. Видання досить детально висвітлювало події довкола Юлії Тимошенко. Однак цитувало лише слова політиків та подавало інформаційні повідомлення в стилі переповідання фактів. Видання максимально стримане в обсягах цитування політиків, досить збалансовано подає цитати різних політичних сил.

Слід відзначити, що видання в такому ж інформаційному ключі повідомляло і про всі інші резонансні події місяця – об'єднавчий з'їзд опозиції, схвалення КПК, соціальні ініціативи президента, конфлікт на Андріївському узвозі. Зазвичай газета подає лише хроніка подій та незначні коментарі. Жодного оціночного судження, позиції редакції не відстежувалося. Негативна тональність у виданні зумовлена лише цитуванням самих політиків – газета подає традиційні репортажі з ток-шоу на телеканалі ICTV.

Єдиний відступ від нейтральності – цитування інтернет-інтерв'ю представника «Батьківщини» Арсенія Авакова з Італії. У ньому якраз у жанрі табло їда було приділено увагу не політичній складовій, а побуту Авакова в італійській в'язниці та його курйозному спілкуванню із сусідами по камері.

Слід відзначити, що висвітлюючи діяльність опозиційних партій, видання більше уваги присвятило Арсеку Яценюку та «Фронту змін». Повідомляючи про об'єднання опозиції, вимог щодо ситуації довкола Юлії Тимошенко, видання більше цитувало Арсенія Яценюка, а не Олександра Турчинова, на відміну від інших видань, що дає можливість говорити про симпатію видання до «Фронту змін».

Прикметно, що ця газета єдина процитувала позицію Ріната Ахметова щодо конфлікту на Андріївському узвозі. Однак, називаючи його ім'я як власника компанії-забудовника (щоправда не у першому ж матеріалі, а лише наступного дня), газета не зазначила його партійної приналежності.

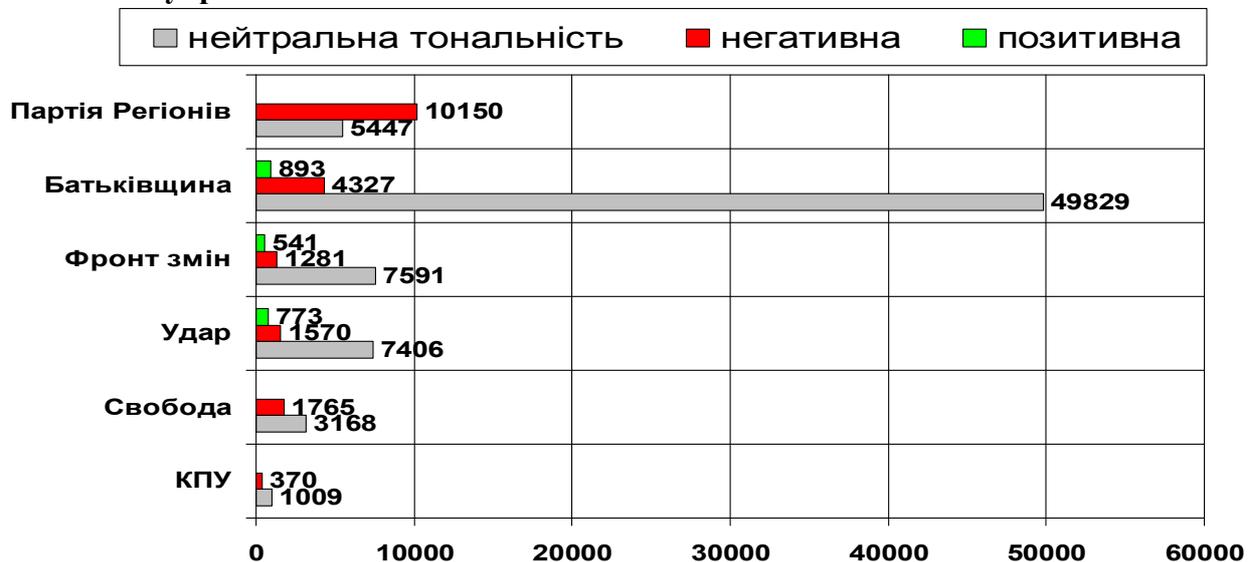

ЦИФРОВІ ПОКАЗНИКИ ІЗ ЗАЗНАЧЕННЯМ ТОНАЛЬНОСТІ

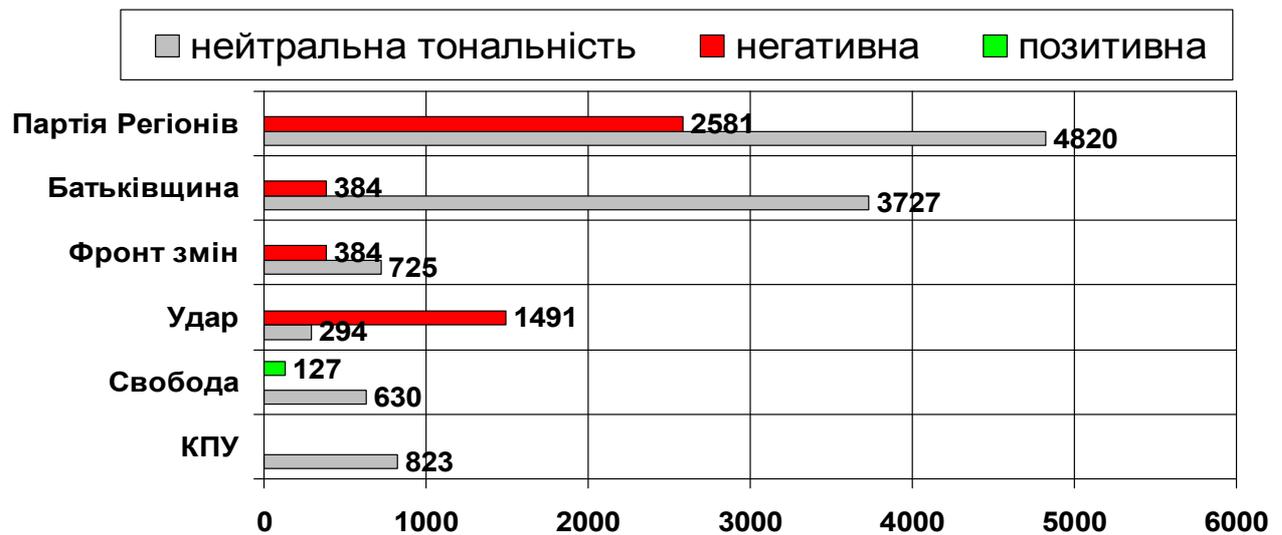
«Голос України»

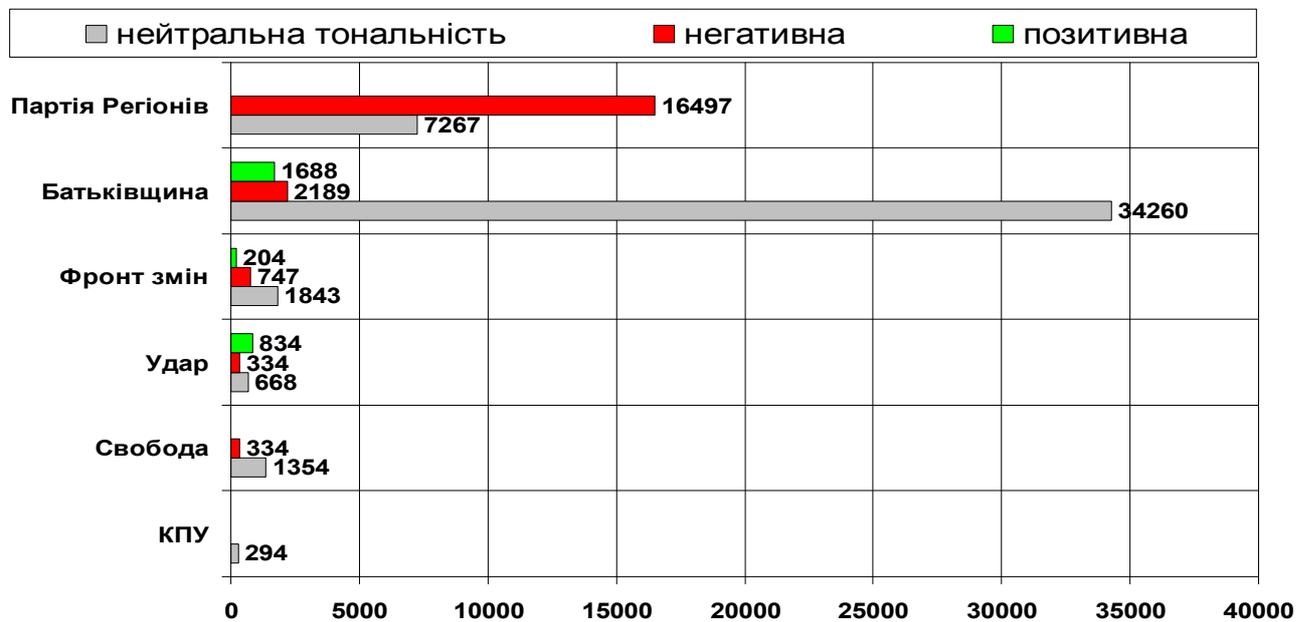
«Газета по-українськи»

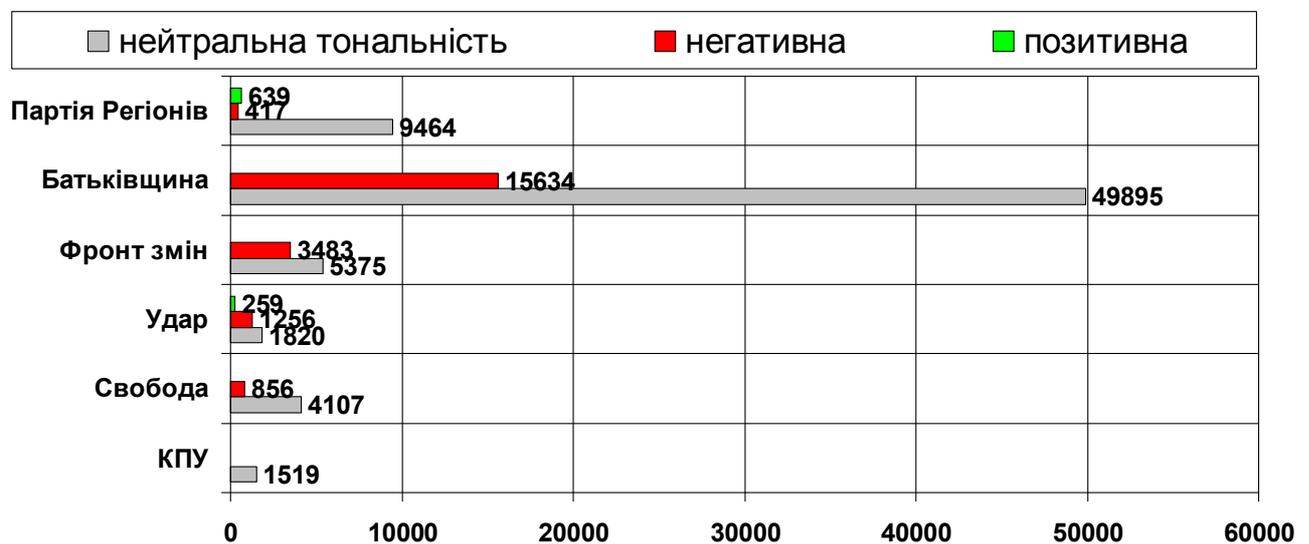
«Комментарии»

«Дзеркало тижня»

«Сьогодні»

«Сільські вісті»

«Факты и комментарии»

Інтернет

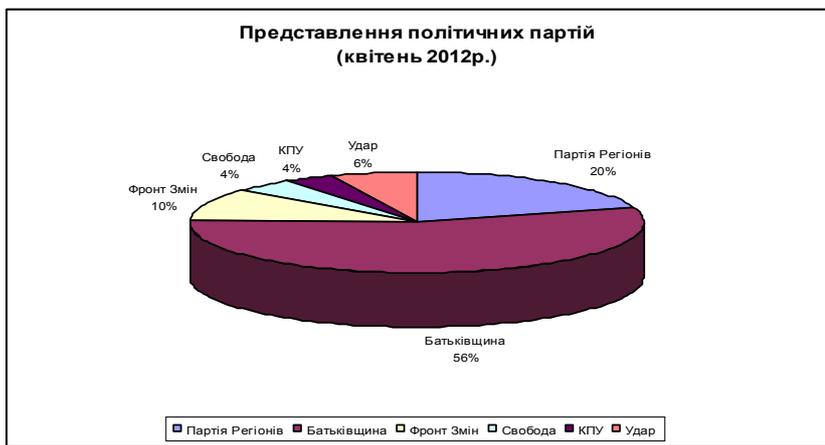
Моніторинг передбачав аналіз новинного контенту 7-ми загальнонаціональних Інтернет-сайтів:

«Українська правда», «Корреспондент», «LB.ua», «Обком», «Главком», «FromUA», «Багнет», «Ура-Інформ», «Обозреватель», «Главред».

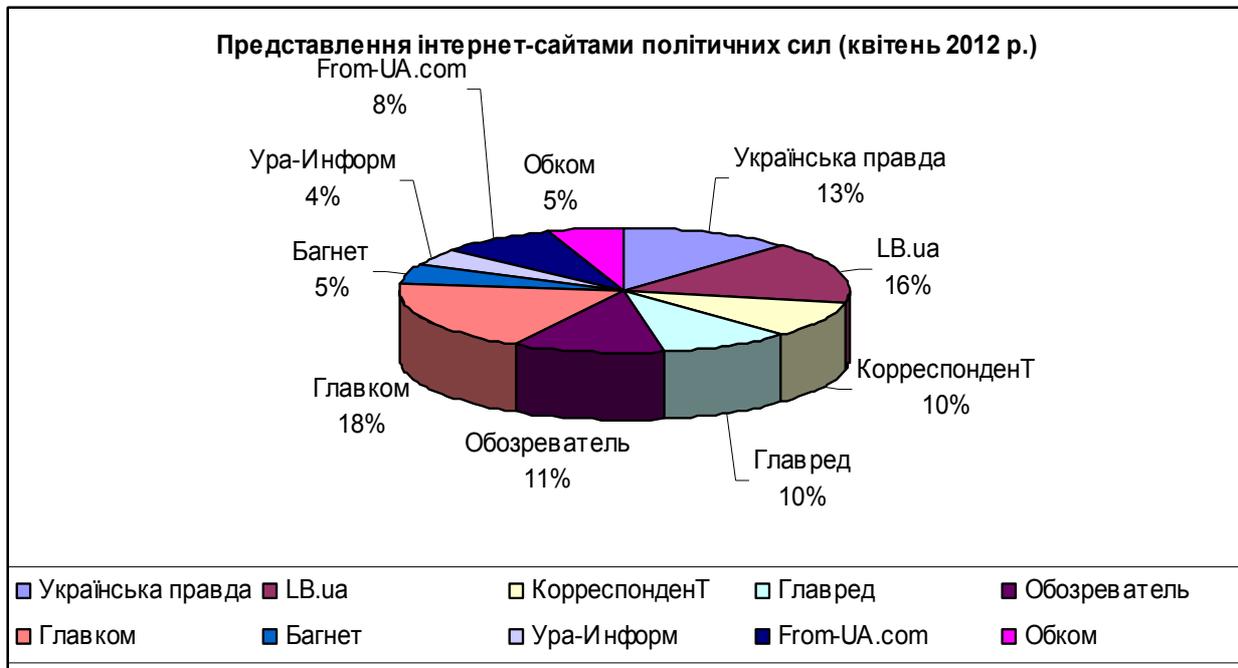

ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ

Діяльність політичних партій активно висвітлювали усі Інтернет-сайт вибірки. Найактивніше – діяльність «Батьківщини» та «Партії Регіонів», що було зумовлено значною кількістю інформприводів, коментарів експертів та представників згаданих політичних сил. Найпасивніше були представлені КПУ та «Свобода».

Загалом усі сайти різною мірою висвітлювали діяльність політичних партій з найвищими рейтингами. Найбільше інформації було на сайтах «Главком», «LB.ua», «Українська правда», «Обозреватель», найменше – «Ура-Інформ». В оремі тижні на окремих сайтах, взагалі були взагалі відсутні матеріали щодо діяльності таких політичних партій як КПУ та «Свобода».

Загалом, упродовж квітня, в матеріалах провідних інтернет-сайтів домінувала нейтральна тональність стосовно діяльності усіх політичних сил. Матеріалів негативної тональності, що передусім були пов'язані з критикою діяльності політичних сил іншими учасниками виборчих перегонів, було вп'ятеро менше ніж нейтрально забарвлених. Ближче до кінця квітня подібних матеріалів в мережі відчутно побільшало (порівняно з першими тижнями моніторингу). Це відбулося зі збільшенням інформаційних приводів в контексті діяльності політичних партій та журналістської й авторської критики основних тем квітня. На цьому тлі кількість позитивно забарвлених матеріалів здається мізерною, їх було вшістнадцятеро менше, ніж нейтрально забарвлених. Більшість стосувалась двох лідерів парламентських перегонів у зв'язку з їх більшою активністю та присутністю в медіа-просторі.

Головні теми місяця:

- Заява Генеральної прокуратури щодо можливого порушення справи проти першого заступника голови партії «Батьківщина» Олександра Турчинова та заява Руслана Щербаня щодо причетності Юлії Тимошенко до вбивства його батька Євгена Щербаня.

- Рішення Конституційного Суду України про заборону одночасного балотування за мажоритарним округом та партійному списку.

- Схвалення Кримінально-процесуального Кодексу.

- Судові засідання в Київському районному суді м. Харкова у справі ЄЕСУ за звинуваченням экс-прем'єр-міністра у фінансових злочинах.

Інформація про стан здоров'я лідера БЮТ Юлії Тимошенко (висновки німецьких лікарів, заяви представників МОЗу та ДПтСУ, перевезення Юлії Тимошенко до КЛ №5 «Укрзалізниці» й повернення до Качанівської колонії)

- Засідання політради Партії Регіонів, на якому Андрія Ключова затверджено начальником центрального виборчого штабу Партії регіонів на парламентських виборах. Керівником публічної виборчої кампанії Партії регіонів затверджено Сергія Тігіпка, заступником з ідеології - Бориса Колеснікова, заступником з координації діяльності та роботи з громадськими організаціями та іншими партіями - Володимира Рибака, заступником по роботі з VIP-агітаторами і взаємодії з Верховною Радою - Олександра Єфремова.

- Підписання декларації єдності. Арсеній Яценюк і Олександр Турчинов оголосили про створення спільного списку, куди наразі увійшли шість партій: "Батьківщина", "Фронт змін", Народний рух, "Реформи і порядок", "За Україну", "Народна самооборона". В декларації зазначено, що єдиний список очолять Юлія Тимошенко та Арсеній Яценюк. Лідер «Фронту Змін» також

наголосив, що об'єднана опозиція готова підтримати Віталія Кличка на виборах мера Києва. Олександр Турчинов очолив виборчий штаб опозиції.

- Юлії Тимошенко заявила про своє побиття, під час перевезення з колонії до лікарні та оголосила про голодування на знак протесту проти того, що відбувається в країні, й того, що відбувається з нею в місцях позбавлення волі. Уповноважена з прав людини Ніна Карпачова підтвердила наявність синців і гематом. Фракція БЮТ-Батьківщина заблокувала парламентську трибуну доти, доки до Юлії Тимошенко у Качанівську колонію не допустять депутатів, також депутати вимагають заслухати генпрокурора з приводу заяви Тимошенко. Прокуратура Харківської області визнала застосування фізичного впливу до Тимошенко, але факти побиття, зокрема удар в живіт, викручування рук та ніг, заперечила. Голодування на знак підтримки свого лідера оголосили партійці «Батьківщини» у Львові, Хмельницькому та Києві.

- президент ПАРЄ, канцлер Німеччини, голова та комісари Європейської Комісії, президент Росії, європейські парламентарі, американські та російські дипломати висловили занепокоєння з приводу заяви Юлії Тимошенко. Можливими наслідками неналежної оцінки Україною правових питань у справі Тимошенко можуть стати бойкотування Євро 2012, а також блокування ратифікації політичних і торговельних угод з ЄС.

- Лідер партії «Удар» Віталій Кличко заявив, що партія піде на вибори окремо, максимальним результатом для партії він вважає - 60 депутатів у новому парламенті.

- Затримання членів «Свободи» та порушення карних справ за фактом хуліганства під час прем'єри фільму «Матч» у столичному кінотеатрі.

Загалом інтернет-сайти, включені до вибірки, активно представляли основні теми квітня, факти замовчування чи приховування інформації було поодинокі. Було зафіксовано факти візуальних маніпуляцій, маніпуляцій заголовками та технології фальсифікації.

ЯК ДІЯЛЬНІСТЬ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ ВИСВІТЛЮВАЛИ ОКРЕМІ ІНТЕРНЕТ-ВИДАННЯ

«Українська Правда»

Інформація про діяльність політичних партій з найвищими рейтингами подавалась сайтом активно і достатньо збалансовано. «Українська правда» найбільш активно висвітлювала діяльність «Батьківщини», «Партії Регіонів» та «Фронту Змін». Найбільше інформації з негативним та нейтральним забарвленням було подано про БЮТ та ПР, з позитивним – про «Батьківщину» та «Удар». Найменш активно сайти подавали інформацію по КПУ та «Свободу». Тематика моніторингу найбільшою мірою була представлена в новинній стрічці сайту, хоча в авторських колонках «УП» також активно висвітлювалася діяльність тієї чи іншої політсили.

Серед авторських матеріалів УП з аналізом діяльності потенційних учасників виборів, зокрема, можна відзначити такі: "Чи реальними є шанси об'єднаної опозиції? (Сергій Грабовський, 05.04.2012); «Польові дослідження об'єднання української опозиції» (Василь Стоякін, 03.04.2012); «Єднання в ім'я України – чи депутатських мандатів?» (Лілія Григорович, 10.04.2012); «Тимошенко дала "добро" Яценюку» (Сергій Лещенко, 19.04.2012); «Протокл про наміри» (Сергій Максименко, 25.04.2012); «Ноїв ковчег Юлії Тимошенко» (Валерій Песецький, 25.04.2012); «Вибори в Києві як тест для об'єднаної опозиції» (Василь Мокан, 26.04.2012).

Наведемо деякі приклади авторських матеріалів негативної тональності та тих, що містять її ознаки, щодо діяльності певних політичних сил:

- щодо Партії регіонів: «Обережно! Масові фальсифікації!» (Олексій Братушак, 09.04.2012); «Сім нещасливих обіцянок» (Тарас Фролов, 17.04.2012); «Про бідного противсіха замовте слово» (Брати Капранови, 23.04.2012); «Бджоли проти меду» (Андрій Пишний, 23.04.2012); «Соцопитування мажоритарників ПР – у поміч?!» (Віталій Тараненко, 26.04.2012).
- щодо БЮТ: «Управління гнівом української опозиції» (Михайло Міщин, 12.04.2012); «Про бідного противсіха замовте слово» (Брати Капранови, 23.04.2012).
- щодо ФЗ: «Управління гнівом української опозиції» (Михайло Міщин, 12.04.2012).
- щодо КПУ: «Чому комуністи лише шепочуть про грабіжницьку прихватизацію» (Володимир Ларцев, 09.04.2012); «Сім нещасливих обіцянок» (Тарас Фролов, 17.04.2012).

Загалом маємо відзначити, що сайт активно представляв усі основні теми квітня, інформаційні повідомлення переважно мали нейтральне забарвлення. Негативна інформація - переважно у межах представлення різних думок, тобто коли політики критикують один одного. У авторських текстах також здебільшого переважала нейтральна тональність, але були присутні й прямі оцінки подій.

«КорреспондентТ»

Інформацію про діяльність політичних партій з найвищими рейтингами сайт подавав активно і достатньо збалансовано. «КорреспондентТ» найбільш активно висвітлював діяльність «Батьківщини», «Партії Регіонів» та «Фронту Змін». Найбільше інформації з негативним та нейтральним забарвленням було подано про БЮТ та ПР, з позитивним про «Батьківщину» та «Удар». Найменш активно була представлена КПУ. Тематика моніторингу найбільше була представлена в новинній стрічці сайту, хоча блогери «Корреспондента» також активно висвітлювали діяльність тієї чи іншої політсили.

Варто відзначити, що впродовж квітня на «КорреспондентТі» було зафіксовану найбільшу кількість позитивно забарвлених матеріалів із блогів на адресу партії «Удар»: «УДАРная сила» блог Дмитрия Воронкова, 02.04.2012; «УДАР» йде на вибори окремо, блог Ігора Ткачука, 05.04.2012; «УДАР» стає частиною Європейської Народної Партії», блог Сінченка Дмитра, 06.04.2012; «Європі потрібна Україна», блог Ткачука Геннадія, 05.04.2012; («УДАР Віталія Кличка» - європейська альтернатива в українській політиці, блог Ігора Ткачука, 12.04.2012; «У Кіровоград приїхав українофоб Корнілов», блог Дмитра Сінченка, 11.04.2012; «Реклама «покращення життя» замість реальних дій», блог Дмитра Сінченка, 11.04.2012; «Бюджетники і політика», блог Геннадія Ткачука, 10.04.2012; «Загадковий політичний ефект Віталія Кличка», блог Віктора Мороза, 10.04.2012; «Пожизненный Янукович», блог Сиротенка Владимира, 10.04.2012; «Успіх – це технології та вміння їх використовувати», блог Ігора Ткачука, 09.04.2012.

Слід відзначити, що блогери «КорреспондентТа» були достатньо активними й щодо інших політичних сил, а саме: «Петр Симоненко: Либеральные реформы – дорога в пропасть» блог Інни Папірник, 03.04.2012; «Оппозиция! Даешь «Натиск на восток!»», блог Михайла Скорича, 12.04.2012; «‘Регіонал’ні тушки», блог Василя Шевченка, 11.04.2012; ««Какое небо голубое...» (с)», блог Марини Мариніної, 12.04.2012; «Объединение оппозиции. Вызов для Яценюка» блог Петра Олещука, 23.04.2012; «Об’єднання опозиції як запрошення до братської могили», блог Віктора Мороза, 23.04.2012; «Кулаком в живот», блог Іванни Коберник, 26.04.2012.

Сайт «КорреспондентТ» у своєму розділі «Мир о нас» активно публікував матеріали закордонної преси в контексті основних тем квітня, переважно нейтрального забарвлення щодо нової справи проти лідерки БЮТ: «DW: Второй суд над Тимошенко. Процесс новый, обвинения старые», 19.04.2012; «НГ: Юлию Тимошенко снова судят», 19.04.2012; «Би-би-си: Тимошенко снова судят, на сей раз за события 90-х годов», 19.04.2012; «НГ: Москва вступила за Тимошенко», 26.04.2012; «Радио Свобода: Друзья и враги Юлии Тимошенко», 26.04.2012.

На сайті також надрукували матеріал із журналу «Корреспондент» - «Корреспондент: Гнезда української політики. Рейтинг стоимості офісів українських політичних партій». Матеріал було достатньо деталізовано, в ньому містилась інформація про адреси штаб-квартир політичних партій, площу, орієнтовну ринкову вартість будинку/приміщення та форму власності. Матеріал в нейтральній тональності подав інформацію про штаб-квартири усіх політ сил-суб'єктів моніторингу.

Хотілося б також звернути увагу про те, як інтернет-сайти висвітлювали скандал, пов'язаний з руйнуванням історичних будівель на Андріївському узвозі. «Корреспондент» був чи не єдиним сайтом, який висвітлюючи цю подію, дуже чітко зазначив, що компанія-забудовник належить до групи СКМ, якою володіє народний депутат від Партії Регіонів Рінат Ахметов.

Сайт активно представляв усі основні теми квітня, інформаційні повідомлення переважно мали нейтральне забарвлення. Негативна інформація - межах представлення різних думок, критики політичних опонентів.

«LB.ua»

Один із найбільш інформативних сайтів щодо висвітлення діяльності політичних партій. Найбільше уваги LB.ua приділив «Батьківщині» (найбільша кількість інформації нейтральної, позитивної та негативної тональності). Найменше – КПУ.

Тональність матеріалів стосовно всіх політичних сил – переважно нейтральна. Частка негативно забарвленої інформації у п'ятеро разів менша, ніж нейтральної інформації. Частка позитивної інформації удесятеро більша, ніж нейтральної. Темі моніторингу найбільше були представлені в новинній стрічці сайту, хоча авторські матеріали та блоги також активно відображали діяльність тієї чи іншої політсили.

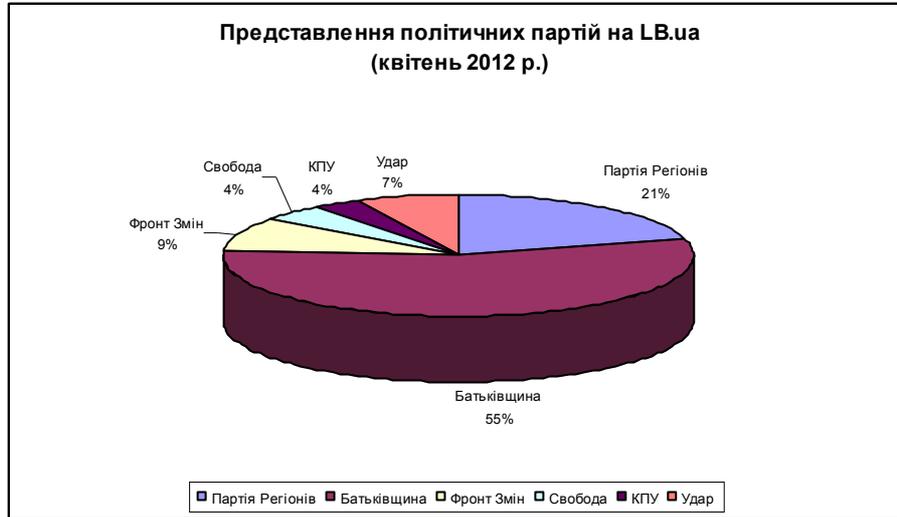
LB.ua публікував інтерв'ю представників партій та експертів: «Аваков: «Уничтожают твоих соратников, громят бизнес, а ты не можешь им ничем помочь...», 18.04.2012; «Андрей Сенченко: Наша задача - чтобы Юлия Тимошенко принимала непосредственное участие в выборах», 24.04.2012; «Геннадий Кернес: «Соратники Тимошенко на ее деле «стригут купоны», 25.04.2012; «Кернес: «Я провел в тюрьме два года», 30.04.2012.

Сайт регулярно розміщує короткі огляди основних політичних ток-шоу (з відеофрагментами): «Свобода слова» з Андрієм Куликовим на ICTV; «РесПубліка» с Ганною Безулик на 5 каналі; «Велика політика» з Євгеном Кисельовим на Інтері, «ШустерLive» на Першому Національному та "Вечір з Миколою Княжицьким" на ТВі.

Цікаво, що в перші тижня квітня лідером за кількістю позитивно забарвлених повідомлень на LB.ua була партія «Удар». Вона була представлена як через партійні заяви, так і в блогах. В цьому контексті хотілося б відзначити повідомлення з DW-WORLD.DE, розміщене сайтом про присудження Віталію Кличку німецько-польської премії «Мост» за підтримку «помаранчевої революції»: *«Премия "Мост" вручается приграничными городами Герлиц и Згожелец за заслуги в области демократии и европейской интеграции. Лауреаты получают по 2500 евро. Принимая*

решение о награждении Кличко, жюри, как сообщается, учитывало то, что поддержанная им "оранжевая революция" проявлялась в "ненасильственных методах сопротивления" и что она способствовала появлению на Украине "демократического поколения". Кроме того, в жюри отметили участие боксера в благотворительных акциях, проходивших в различных странах». Події восьмирічної давнини та участь Віталія Кличка досі є цікавими для деяких європейських медіа.

Загалом сайт активно представляв усі основні теми квітня, фактів замовчування чи приховування інформації не було зафіксовано.

«Обком»

Сайт висвітлював діяльність політичних партій достатньо пасивно. Матеріали, що стосувались тематики моніторингу – виключно з новинної стрічки. Авторських, аналітичних статей, інтерв'ю протягом квітня не було. Найбільше висвітлювалась діяльність «Батьківщини» (найбільша кількість матеріалів нейтральної, негативної та позитивної тональності). Найменше – «Свободи».

Відмінністю сайту від решти інтернет-ресурсів є те що, майже постійно «Обком» надає нейтральним за своєю суттю інформаційним повідомленням заголовки з іронічним підтекстом. Наведемо деякі приклади.

- щодо ПР: «Чечетов признан самым дисциплинированным кнопкодавом Украины», 05.04.2012; «Завтра в Брюсселе Инна Б. будет издавать повизгивания на тему «Почему Тимошенко все еще в тюрьме», 09.04.2012; ««Регионалы» будут соблазнять электорат Анной Г., Инной Б. и молодыми дамами», 13.04.2012; «Клюев надолго «забьет» на национальную безопасность», 23.04.2012; «Сегодня Партия регионов будет повторно пропихивать свою «европрокуроршу» в омбудсмены», 24.04.2012; «Янукович-младший будет трижды нардепом не корысти ради, а волею пославшей его Семьи», 24.04.2012; «Гоблины Януковича обещают бить оппозиционеров только в случае государственной необходимости», 24.04.2012; «Партия регионов объяснила, что ее бывшая омбудсменша тупо обиженная», 26.04.2012; «Вокруг заблокированного президиума Рады уже гуляют без намордников депутаты ПР бойцовских пород», 27.04.2012.
- щодо БЮТ: «Руслан Щербань сообщил, что долгих 16 лет боялся премьер-министра Тимошенко», 04.04.2012; «Генпрокуратура шьет Турчинову дело а-ля Луценко», 04.04.2012; «Турчинов ответил Партии регионов в стиле «сами вы киллеры», 08.04.2012; «Тимошенко отговорила ГПУ шить ей убийство Майкла Джексона», 09.04.2012; «БЮТ напомнил Пшонке, как в его бытность прокурором Донецкой области там пачками мочили людей», 12.04.2012; «Судилице над Тимошенко запретило себя снимать и показывать», 20.04.2012; «Вертухай взяли на себя ответственность за левые съемки в камере с Тимошенко и Власенко», 25.04.2012; «Скоро на «Качановская Pictures» смонтируют фильм «Тимошенко дерется с сокамерницей», 25.04.2012.
- щодо ФЗ: «Грозный Сеня быстро придумал, как извлечь дивиденды из попыток ГПУ закошмарить Турчинова», 05.04.2012; «Яценюк хочет провести Качановский саммит», 07.04.2012; «Спектакль

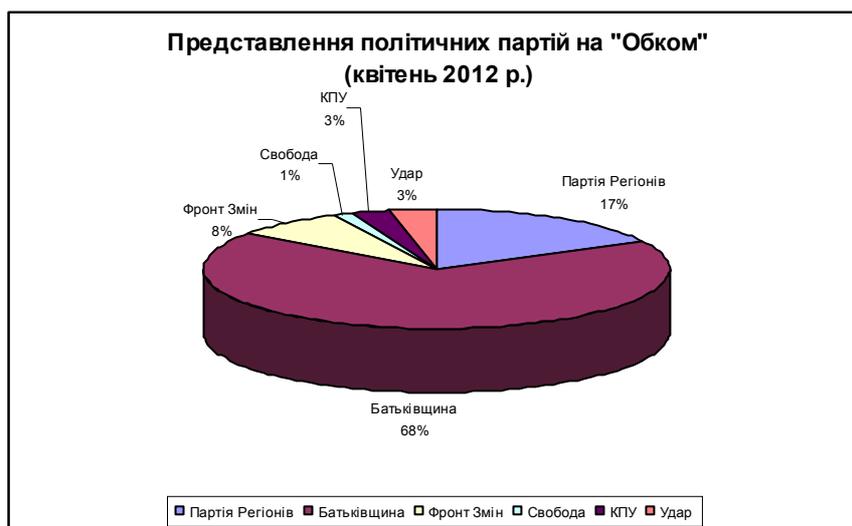
«Сеня прорывається к Юле» закончилася заранеє известним фіналом», 18.04.2012; «В жизни Яценюка - исторический момент: ему дали Турчинова в завхозы», 23.04.2012.

• щодо КПУ: «Не заезжая в свою роскошную усадьбу, Симоненко призвал рабочих и крестьян отпраздновать Первомай на Майдане», 20.04.2012; «Донбасскому городку, 19 лет прожившему без памятников Ленину, напомнили, что все хорошее когда-нибудь кончается», 23.04.2012; ««Регионалы» Донбасса решили больше не церемониться с мэром-коммунистом», 24.04.2012.

• щодо Свободи: «Двухтысячная колонна приближается к рабочему логову «межигорского садиста», 27.04.2012.

• щодо Удару: «Кличко уверен, что Януковича сподручнее бить не гуртом, а поодиночке», 03.04.2012; «Кличко и несколько сот киевлян требуют у офиса Ахметова: «Вон из Киева!», 11.04.2012; «Кличко готов участвовать сразу в нескольких боях по версии Центризбиркома», 14.04.2012; ««Объединенные» напомнили Кличко, что он уже 2 раза выборы в Киеве продул», 23.04.2012.

Переважає кількість матеріалів, незважаючи на заголовки, були нейтральної тональності, хоча були й відверто негативного змісту. Наприклад: «После вчерашнего мародерского заседания Верховной Рады, на котором под прикрытием взрывов в Днепропетровске правящая кода протащила присягу нового омбудсмена Лутковской, старый рукоблуд Михаил Чечетов (Партия регионов) похвалялся перед «девочками». Об этом пишет на своей страничке в Фейсбуке парламентская журналистка Ольга Червакова. По рассказу Черваковой, после заседания Чечетов подошел к журналисткам с хвастливым видом и сказал: – Девочки, вы оцените красоту игры! «Девочки» оценили. Мы тоже», «Чечетов похвастался, что взрывы в Днепропетровске – это элемент «красивой игры», 28.04.2012

«Главком»

Один із найінформативних сайтів квітня. Велика кількість матеріалів з тематики моніторингу пояснюється, зокрема, постійно оновлюваною інформаційною стрічкою. Найбільше висвітлювалася діяльність «Батьківщини» (в нейтральній, позитивній та негативній тональностях), найменше – КПУ.

Тональність матеріалів стосовно всіх політичних сил – переважно нейтральна. Частка негативно забарвленої інформації майже в чотири рази менше, ніж нейтральної інформації. Частка позитивної інформації в двадцять три рази менше, ніж нейтральної.

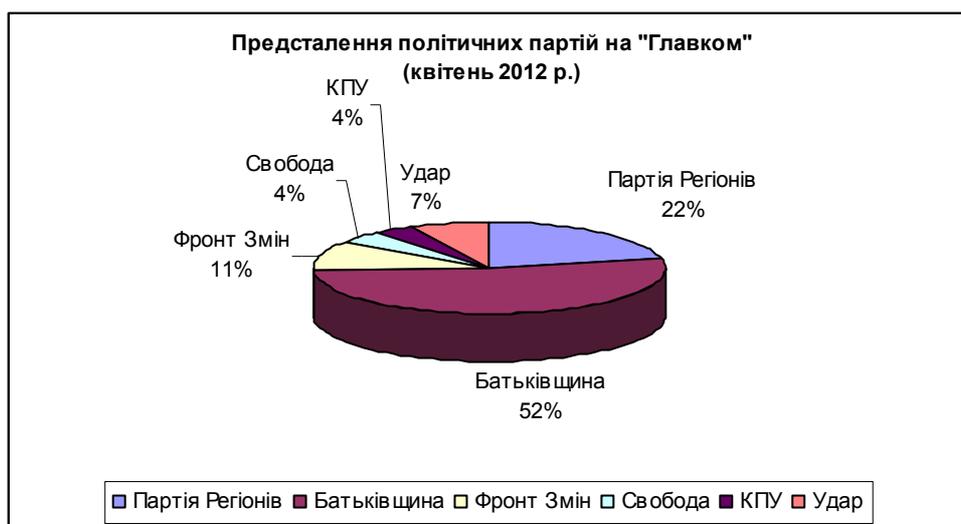
«Главком» оприлюднив найбільшу кількість аналітичних матеріалів, як власних, так і передруків, а також інтерв'ю з політиками та експертами. Зокрема такі інтерв'ю: «Тарас Чорновіл: Тимошенко принесе Путіну відрізану голову Януковича», 04.04.2012; «Григорій Омельченко: За обвинуваченням Генпрокуратури України в США Лазаренка судити не будуть», 17.04.2012; «Аваков: «Я не бачу підстав просити притулку в Італії», 18.04.2012; ««Я не подарую комуністам того, що мене вчили радянської історії, а не української» - Ірина Фаріон», 19.04.2012; «Юлія Тимошенко: с больной спиной, но с крепким хребтом», 21.04.2012; «Олександр Турчинов: опозиція

зруйнує вертикаль Януковича», 23.04.2012; «Святослав Пискун: Пусть Пшонка не расслабляется - самые тяжелые времена еще впереди», 24.04.2012; «Экс-министр Минуглепрома Полтавец: В прокуратуре задали конкретные вопросы по ЕЭСУ», 27.04.2012; «Юрий Луценко: рано или поздно я докажу, что не нарушал закон», 28.04.2012.

Наводимо приклади аналітичних матеріалів нейтрального та негативного забарвлення: «Чому Кличко відмовився від об'єднаної опозиції», 02.04.2012; «Запад списал Януковича», 23.04.2012; «Выборы 2012. Перспективы КПУ на парламентской кампании», 04.04.2012; «Первая «десятка» регионалов: кто станет одновременно умным, опытным и красивым?», 13.04.2012; «Как митингуют за Юлю?», 19.04.2012; «Единосписочники», 23.04.2012; ««Парламентский» барьер понизят до 2%. Кому это выгодно?», 20.04.2012; «Тимошенко прописали принудительное лечение», 23.04.2012; «БЮТ + Яценюк = «Наша Украина» – 2002», 24.04.2012; «Янукович теряет контроль», 24.04.2012; «Избиение Тимошенко - беспроигрышный шаг со стороны... Тимошенко», 25.04.2012; «Воскрешение Клюева», 25.05.2012; «Юлия Тимошенко в ударе», 25.04.2012; «Семейный омбудсмен власти», 25.04.2012; «Избиение Тимошенко как отравление Ющенко»; «Троянский кроль и черная вдова: рождение серпентария из духа оппозиционного единения», 26.04.2012; «Москва вступилась за Тимошенко», 26.04.2012; «Торговцы людьми: как Януковичу выгоднее продать Тимошенко», 26.04.2012; «Кличко и Королевская пойдут по стопам Тимошенко?», 27.04.2012; «Теракт в Днепропетровске: на один шаг ближе к краху режима Януковича», 27.04.2012; «Партия регионов начала глобальное обновление»; 27.04.2012; «Укрошение строптивой», 27.04.2012; «Вибухова Україна», 28.04.2012; «Куда податься «Свободе»?», 30.04.2012.

Окрім інтерв'ю та авторських матеріалів, на «Главкомі» активно розміщувалися й експертні оцінки політиків та політологів з найбільш резонансних тем: «Експерт: В ПР больше эффективных мажоритарщиков, чем в оппозиции», 03.04.2012; «Политолог: В оппозиционном объединении есть взаимное недоверие», 08.04.2012; «Власть хочет посадить Тимошенко «до скончания века» - эксперт», 09.04.2012; «Руслан Князевич: Регионалы не оппозицию «кинули», а партнеров по большинству», 11.04.2012; «Яценюк объединился с «Батькивщиной», чтобы стать президентом – эксперт», 23.04.2012; «Политолог: Яценюку нужно объединение, ведь в спину дышит Кличко», 23.04.2012; «В ПР побоялись отдать бразды правления в одни руки – эксперт», 24.04.2012; «Оппозиция объединилась перед расстрелом - эксперт», 25.04.2012; «Клюев займется разработкой стратегии для ПР - эксперты», 25.04.2012; «Коммунисты отбирают у регионалов голоса – эксперт», 25.04.2012; «Мажоритарка может стать проблемой выборов - эксперт», 26.04.2012; «Властям выгодно отправить Тимошенко в Германию - эксперт», 28.04.2012.

Загалом сайт активно представляв усі основні теми квітня, фактів замовчування чи приховування інформації не було зафіксовано.

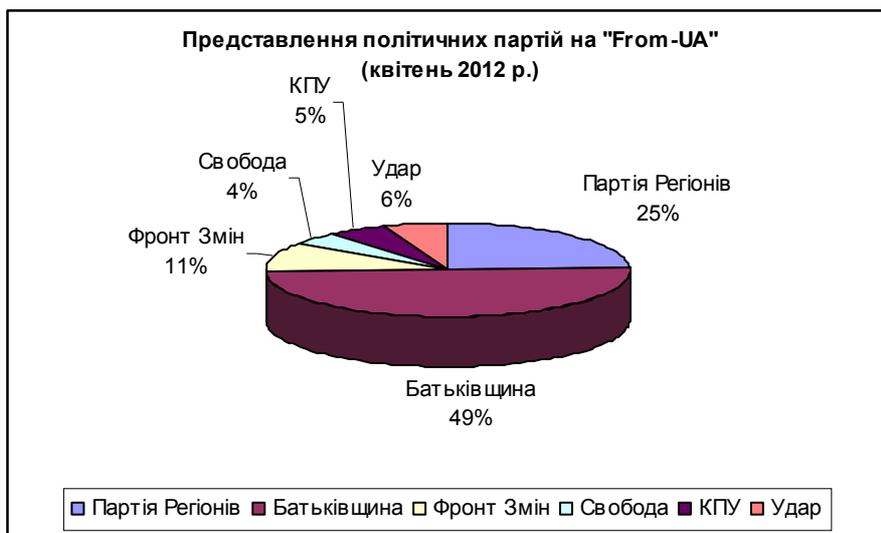
Сайт From-UA в квітні активно висвітлював діяльність політичних сил-суб'єктів моніторингу. Найбільше висвітлювали діяльність «Батьківщини» (найбільша кількість матеріалів нейтральної, негативної та позитивної тональності). Найменше – «Свободи».

Тональність матеріалів стосовно всіх політичних сил – переважно нейтральна. Частка негативно забарвленої інформації майже в шість разів менше, ніж нейтральної інформації. Частка позитивної інформації майже в двадцять три рази менше, ніж нейтральної. Тематики моніторингу найбільше були представлені в новинній стрічці сайту, хоча авторські матеріали також активно відображали діяльність політичних партій. Наведемо деякі приклади: «Голые короли, или Кто защитит Януковича?», 10.04.2012; «Много шума из мусорной ямы», 28.04.2012; «Традиции украинского бегства», 25.04.2012; «Эпоха Януковича: брежневский застой, андроповская гбэзизация плюс черненкоковский маразм», 23.04.2012; «Российская война против дурней с пысаной торбой», 28.04.2012.

Окрім інформаційних повідомлень та авторських матеріалів, From-UA впродовж квітня активно оприлюднював експертні оцінки політиків й політологів з різних тем: «Выборы выиграют... тушки!», 10.04.2012; «Эксперт: партия власти идет по беспределу», 11.04.2012; «Выборы - вне закона», 12.04.2012; «Эксперт: Ляшко поддержат киевляне, не считающие Кличко оппозиционером», 13.04.2012; «Черновил: дело с Тимошенко уже всех достало», 18.04.2012; «Космические гонорары регионального писателя», 19.04.2012; «Духи» смертной казни. Возвращение строптивых?», 20.04.2012; «Евробордель-2012, или Зато у нас женщины красиве!», 27.04.2012; «Психическая эпидемия Шустера-Киселева», 24.04.2012; «Эксперт: имидж Украины опущен ниже городской канализации», 26.04.2012; «Эксперт: Заявление Хорошковского о готовности выпустить Тимошенко – это пробный камень для лидеров ЕС», 27.04.2012; «Терроризм по-украински: реальне чем в 3D», 29.04.2012; «Эксперт: информационное пространство оккупировано Россией», 27.04.2012.

На цьому ресурсі також були зафіксовані інформаційні повідомлення з достатньо іронічними заголовками на адресу різних політичних сил: «Чечетова обуяла гордыня: исповедь ему до лампочки», 13.04.2012; «Ишь ты! Оказывается, ПР помогает людям достойно жить...», 12.04.2012; «Тигипко задумал отдохнуть, а Клюев "забьет" на национальную безопасность», 23.04.2012; «Из-за Леди Ю немецкие министры не насладятся футболом», 23.04.2012; «В Киеве выпал снег: суд освободил бютовца», 23.04.2012; «Тигипко задумал отдохнуть, а Клюев "забьет" на национальную безопасность», 23.04.2012; «"Котел" нардепа Иванющенко потянул на пол-лимона "зеленых"», 25.04.2012; «Дурной пример заразителен, или голодовка по-бютовски», 26.04.2012; «Суд над Тимошенко по делу ЕЭСУ начался без главной "героини"», 28.04.2012.

Загалом сайт активно представляв усі основні теми квітня.

У квітні «Багнет» достатньо пасивно висвітлював діяльність політичних сил-суб'єктів моніторингу. Найактивніше – «Батьківщини» та «Партії Регіонів» (приблизно однакова кількість матеріалів нейтральної тональності). Найменше – «Свободу».

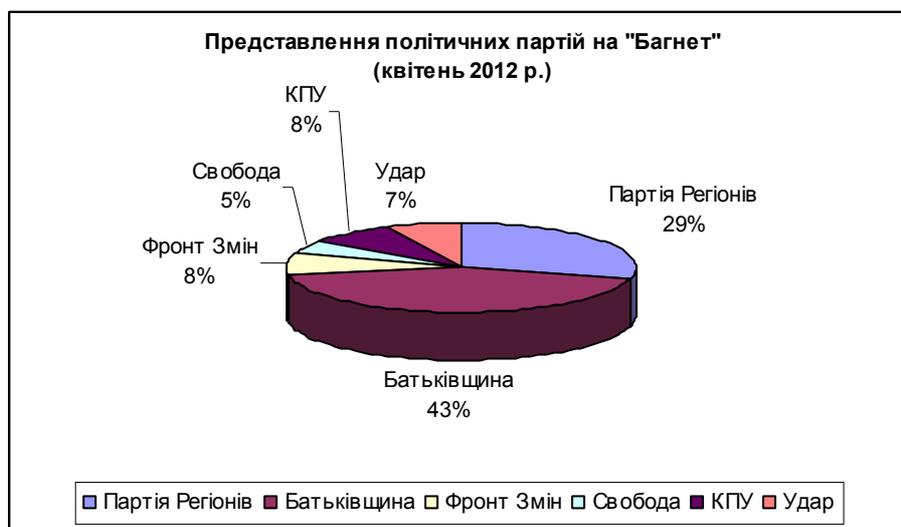
Матеріали на сайті переважно нейтральної тональності. Кількість негативно забарвленої інформації значно збільшилось в останній тиждень квітня. Загалом, найбільше її було на адресу «Батьківщини». Натомість, позитиву, який, здебільшого, стосувався «Удару» (більше, ніж у решти партій), було небагато.

Окрім новинної стрічки на сайті були представлені й авторські матеріали, як власні, так і передруки. Серед цих матеріалів було зафіксовано чимало негативно забарвлених щодо БЮТу, наприклад: «Народные избранники снова загнали себя в тупик», 26.04.2012; «Народные депутаты страстно хотят узнать, кто разблокировал Раду», 28.04.2012; «Битый небитого везет или скрытая Истина об избииении Тимошенко», 28.04.2012.

Слід відзначити, що в квітні на сайті «Багнет» були зафіксовані випадки *візуальної маніпуляції*, в контексті висвітлення мітингів (у Харкові – у зв'язку з початком судового засідання по справі ЄСУ та у Києві – акція «Україна без репресій»). Повідомлення про ці акції були проілюстровані однаковими світлинами, на яких зображені жінки похилого віку з партійною символікою Фотографій було кілька, але на усіх переважно пенсіонерки, хоча насправді на мітингу були присутні люди різної статі та віку.

<i>Мітинг у Харкові – 19 квітня 2012</i>	<i>Мітинг у Києві – 27 квітня 2012</i>
<p>Политика В Харкові продовжат судить Тимошенко</p> <p>08:45 / 19.04.2012</p> <p>Но самой экс-премьерши на заседании суда не будет</p> <p>Сегодня, 19 апреля, в Апелляционном суде Харькова будет рассматриваться дело Юлии Тимошенко относительно БЭСУ. Однако самой Тимошенко в суде не будет, так как экс-чиновник отказалась участвовать в заседании, сославшись на проблемы со здоровьем.</p> <p>Помимо всего прочего, у стен Апелляционного суда Харькова ожидаются акции протеста сторонников Тимошенко.</p> <p>Однако, харьковской горсовет будет обращаться в суд с просьбой запретить запланированные на 19 апреля акции протеста.</p> <p>Читайте также: Тимошенко пообещала не только пить воду</p> <p>Ранее «Багнет» писал, что «регионалы» уверены, что Тимошенко «заболела», чтобы избежать суда.</p> <p>Вадим Петров http://www.bagnet.org/news/politics/180614</p>	<p>Из-за сторонников Тимошенко в центре Киева образовалась пробка</p> <p>11:47 / 27.04.2012</p> <p>Большое количество митингующих людей затруднило движение по ул. Институтской</p> <p>На пересечении улиц Институтской и Банковой в Киеве проходит массовая акция протеста в защиту экс-преьера Юлии Тимошенко. Протестующие перекрыли часть проезжей части из-за чего и образовалась пробка на дороге.</p> <p>Несмотря на то, что по просьбе милиционеров протестующие прижались к тротуару и стали «компактнее», движение автомобилей остается затруднительным. Многие водители, подъезжая к Банковой, просто разворачиваются и направляются в объезд.</p> <p>Тем временем сторонники экс-преьера «спелись» с представителями другой акции. Пока колонна гомофобов выдвигалась в сторону к КИТА, защитники Тимошенко приветствовали их, поддерживая, а с трибуны ведущий митинга кричал, что они тоже поддерживают запрет в Украине гомосексуализма и выступают за традиционные семейные ценности.</p> <p>Читайте также: К Януковичу пожаловали друзья «террористов»</p> <p>На данный момент колона снова начала движение вниз к Майдану Независимости, потому движение автотранспорта на улице возле АП полностью перекрыто.</p> <p>Ранее «Багнет» уже сообщал, что тысячи человек пришли к Януковичу требовать у него свободы для Тимошенко.</p> <p>http://www.bagnet.org/news/society/181425</p>
<p>Политика Сторонники Тимошенко перекрыли движение транспорта в центре Харькова</p> <p>14:25 / 19.04.2012</p> <p>На дорогу вышли предприниматели харьковского рынка «Барабашово»</p> <p>Предприниматели харьковского рынка «Барабашово» вышли на дорогу возле рынка и перекрыли движение транспорта в знак протеста против «произвола властей» и судебного процесса над Юлией Тимошенко. Об этом сообщает пресс-служба партии «Батьківщина».</p> <p>По подсчетам председателя партии «Батьківщина» Александра Турчинова, на дорогу вышло около 7 тысяч человек.</p> <p>«Мне позволили из харьковского отделения «Батьківщини», оказывается, настоящие предприниматели «Барабашово» только что вышли на дорогу возле рынка и перекрыли движение транспорта в знак протеста против произвола властей», - сказал Александр Турчинов.</p> <p>Читайте также: Тимошенко пообещала не только пить воду</p> <p>Это в Харькове, а в Киеве, как уже писал «Багнет», центр города перекроют из-за БРРО-2012.</p> <p>http://www.bagnet.org/news/politics/180674</p>	<p>Политика Тысячи человек пришли к Януковичу требовать у него свободы для Тимошенко</p> <p>11:42 / 27.04.2012</p> <p>Акция проходит под окнами Администрации Президента</p> <p>К Администрации Президента колонной пришли участники массовой акции протеста, основным требованием которых является прекращение «беспредела» и требование свободы для заключенной в колонии лидера партии «Батьківщина» Юлии Тимошенко.</p> <p>Общее количество участников составляет около 1000 человек. Основная часть из них идет под флагами «Батьківщини», также в протесте участвует «Фронт змін». Во время шествия протестующие читали стихи «Заповіт» Тараса Шевченка и другую патристическую лирику.</p> <p>Отметим, что в то же время от Администрации Президента к КИТА продвигалась колонна участников анти-гомосексуалистской акции протеста, потому на подступках к АП произошла сутолока. Защитники Тимошенко не могут подойти ближе к АП, а поборники традиционных семей – отойти от АП.</p> <p>Читайте также: Тимошенко пообещала не только пить воду</p> <p>Напомним, что на подступах к улице Банковая стоят машины ГАИ и милиции. Также к Администрации Президента пригнали еще один автобус с правоохранителями.</p> <p>http://www.bagnet.org/news/politics/181418</p>

<p>Политика Суд над Тимошенко привел к первым массовым столкновениям</p> <p>09:40 / 19.04.2012</p> <p>В Харькове перед зданием суда, где состоится рассмотрение дела Тимошенко, проходят митинги ее сторонников и противников</p> <p>Сегодня, 19 апреля, в Апелляционном суде Харькова рассматривается дело Юлии Тимошенко относительно БЭСУ. Несмотря на то, что самой Тимошенко в суде не будет, в акциях уже принимают участие около 5 тысяч человек, и люди продолжают подходить.</p> <p>В частности, как сообщает УНИАН, на площади Руднева, где расположен суд, проходят одновременно несколько массовых акций. С одной стороны сторонники, а с другой – противники экс-премьер-министра.</p> <p>Отметим, что в Харькове на суд по делу относительно деятельности корпорации «Единые энергетические системы Украины» прибыли около 70 народных депутатов от «БЮТ-Батькивщины».</p> <p>Читайте также: Дочь Тимошенко снова пожаловалась нещам</p> <p>Стоит также отметить, что на уже произошло несколько столкновений между сторонниками Тимошенко и правоохранителями, которые пытались снести палатку «Батькивщины».</p> <p>Ранее «Бagnet» писал, что в Харькове проложат судить Тимошенко.</p> <p>Вадим Петров http://www.bagnet.org/news/politics/180629</p>	<p>Украина Организаторы акции протеста отпустили сторонников Тимошенко по домам</p> <p>13:07 / 27.04.2012</p> <p>Участники митинга уже сдают флаги и расходятся</p> <p>После пламенной речи одного из лидеров «Батькивщины» Александра Турчинова, а также выступлений «Свободы», «Фронта змін» и предпринимательской организации «Спільна справа», организаторы акции протеста и за свободу экс-премьера Юлии Тимошенко отпустили протестующих по домам.</p> <p>Люди начали сдавать флаги и другой митинговый инвентарь. Отметим, что в Киеве стоит ясная, безоблачная погода, а так как участники митинга – это в основном пожилые люди, то долгое время они не смогли находиться на солнце. Многие из них во время митинга прятались в тени от Стелы Независимости.</p> <p>Напомним, что из-за сторонников Тимошенко в центре Киева образовалась пробка.</p> <p>Читайте также: Тимошенко пообещала не только пить воду</p> <p>Валентина Дудко http://www.bagnet.org/news/ukraine/181432</p>
--	--

«Ура-Информ»

У квітні «Ура-Информ» діяльність політичних партій висвітлював найпасивніше, ніж решта інтернет-ресурсів. Зокрема часом були зовсім відсутні матеріали щодо діяльності «Свободи», КПУ та «Удару».

«Ура-Информ» активно висвітлював діяльність «Батьківщини. Найбільше інформації з негативним та нейтральним забарвленням було подано про БЮТ та «Фронт Змін». Найменш активно подавалась інформація по КПУ та «Свободу». Тематика моніторингу найбільше була представлена в новинній стрічці. Також сайт робив короткий огляд ток-шоу «ШустерLive». Переважна кількість повідомлень представлена в нейтральній тональності.

Слід відзначити, що деякі інформприводи широко висвітлені на інших ресурсах, на сайті «Ура-Информ» були подані лише як згадки (одним-двома реченнями).

Також були зафіксовані технології фальсифікацій. Наведемо кілька прикладів:

- повідомлення про візит лідера «Фронту Змін» до Качанівської колонії. Як відомо Яценюку не вдалося зустрітися з экс-прем'єром (начальник колонії зазначив, що за законодавством, побачення має проходити в кімнаті для короткострокових побачень в адміністративному корпусі, однак Тимошенко сказала, що не може самостійно дістатися до неї, в колонії також повідомили, що не мають можливості доставити Тимошенко до цієї кімнати). Повідомлення про це на «Ура-Информ» було подано з наступним заголовком та такому контексті - «Тимошенко відмовила Яценюку в побаченні»: *«Ув'язнена Тимошенко відмовилася від побачення з прибулим в колонію Арсенієм Яценюком. Тимошенко відмовила Яценюку в побаченні Як заявив на брифінгу начальник Качанівської колонії Іван Первушкін, экс-прем'єр-міністру України Юлії Тимошенко було*

запропоновано зустрітися з Яценюком в кімнаті для побачень відповідно до чинного законодавства. Однак, за словами керівництва колонії, Тимошенко відмовилася пройти в кімнату для побачень. Як повідомлялося, 18 квітня Яценюк звернувся до керівництва колонії з проханням про зустріч з Тимошенко. "Качанівка" прохання задовольнила», 18.04.2012.

- повідомлення про вихід з партії «Батьківщина» людини з таким самим прізвищем – «Тимошенко проміняла "Батьківщину" на партію Королівської»:

«Юлія Володимирівна Тимошенко написала заяву про вихід з партії. Тимошенко проміняла "Батьківщину" на партію Королівської Вона заявила, що команда, яка сьогодні керує партією, вирішує свої кулуарні інтереси, забувши про рядових партійців. Вона прокоментувала тривожні процеси в партії, коли почався масовий вихід з її складу. Примітно, що заява про вихід з партії «Батьківщина» написали повні тезки лідера опозиції Юлії Тимошенко та її чоловіка Олександра Тимошенка. Сімейна пара, пише "Комсомольская правда в Україні", живе в Запоріжжі. За їх словами, заяви про єдину опозицію - це фікція. У політику тезка Тимошенко пішла з симпатії до ідей экс-прем'єра і брала активну участь в житті її партії. Відомо, що її прізвище фігурує в списку колишніх членів «Батьківщини», які прийняли рішення вступити до партії «Україні - Вперед!», якою керує Наталія Королевська», 10.04.2012. Повідомлення було проілюстроване спільною світлиною Юлії Тимошенко (лідером «Батьківщини») та Наталі Королевської).

«Обозреватель»

Сайт «Обозреватель» найактивніше висвітлював діяльність «Батьківщини» (найбільша кількість матеріалів нейтральної, негативної та позитивної тональності). Найменше – КПУ.

Тональність матеріалів стосовно всіх політичних сил – переважно нейтральна. Частка негативно забарвленої інформації в п'ять разів менша, ніж нейтральної інформації. Частка позитивної інформації майже в двадцять разів менша, ніж нейтральної. Тематика моніторингу найбільше була представлена в новинній стрічці сайту, хоча авторські матеріали, оцінки експертів та інтерв'ю також були присутні на інтернет-ресурсі діяльність політичних партій.

«Обозреватель» активно оприлюднював інтерв'ю представників політичних сил та політологів: «Бондаренко: Яценюк з Турчиновим – як Бобик в гостях у Барбоса», 02.04.2012; «Фесенко: популистские лозунги не сработают», 10.04.2012; «Томенко: первую десятку «Батьківщини» определяют избиратели. Часть 1», 17.04.2012; «Томенко: лидером оппозиции остается Тимошенко. Часть 2», 19.04.2012; «Пашинский: откуда видео с Тимошенко, если ГПСУ архив не ведет», 26.04.2012.

Окрім інтерв'ю та авторських матеріалів, на «Обозревателе» активно розміщувалися й експертні оцінки найрезонансніших тем: «Гарань: без единого списка по мажоритарке, оппозиция проиграет выборы», 01.04.2012; «В рядах оппозиции могут оказаться вероломные «тушки» - политолог», 02.04.2012; «Кличко не пойдет с Тимошенко из-за математики – политолог», 02.04.2012; «Бондаренко: 14%БЮТу + 8%ФЗ = 18% оппозиції в цілому», 02.04.2012; «Выборы-2012 -

перенос возможен - эксперт», 04.04.2012; «"Батьківщина" и "Фронт Змін" не доверяют друг другу – политолог», 07.04.2012; «Решение КСУ усложнит жизнь Кличко и Тягнибоку – Гарань», 10.04.2012; «Фесенко: должность главы ПР Тигипко не светит», 18.04.2012; «Запад может ограничить изоляцию списком украинских политиков – политолог», 26.04.2012; «Фесенко не верит, что Карпачева засобирилась в "Батьківщину"», 26.04.2012; «Синяки у Тимошенко появились уже после перевозки в больницу - эксперты», 29.04.2012.

Загалом сайт активно представляв усі основні теми квітня, фактів замовчування чи приховування інформації не було зафіксовано.

«Главред»

Велика кількість матеріалів пояснюється, зокрема, постійно оновлюваною інформаційною стрічкою. Тут найактивніше висвітлювали діяльність «Батьківщини» (найбільша кількість матеріалів нейтральної, негативної та позитивної тональності). Пасивно подавалась інформація щодо діяльності КПУ.

Матеріали були переважно нейтральної тональності. Негативно забарвленої інформації стало більше в останні тижні квітня – представлення різних критичних думок політичних опонентів. Натомість позитиву, котрий здебільшого стосувався «Батьківщини» (більше, ніж щодо решти полісил), було небагато.

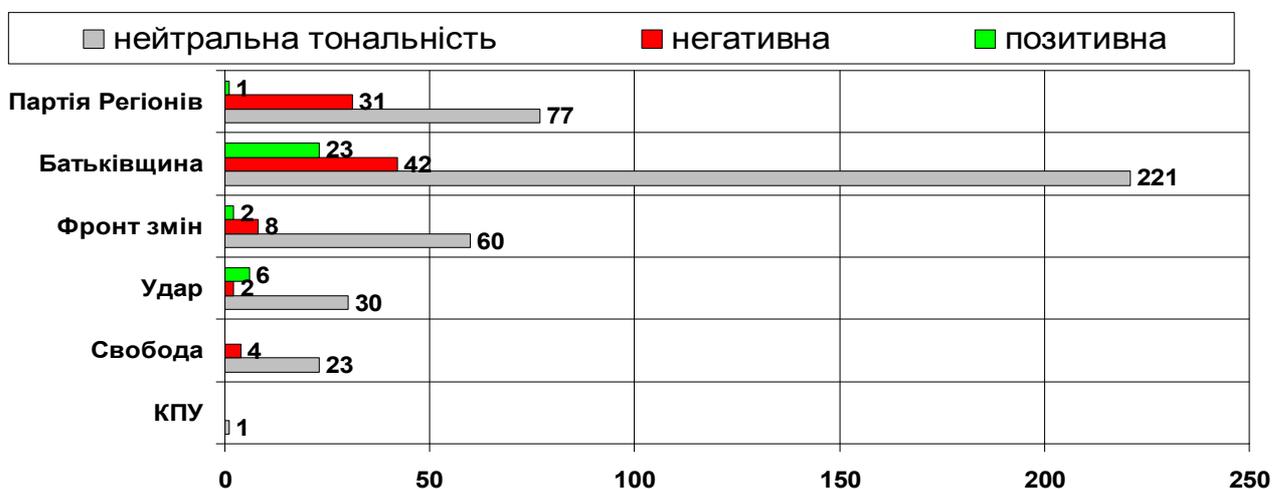
Окрім інформаційних повідомлень та авторських матеріалів «Главред» впродовж квітня оприлюднював також експертні оцінки політиків і політологів: «Власть хочет посадить Тимошенко «до скончания века» - эксперт», 09.04.2012; «Рейтинг Кличко может «сдуться» - политолог», 13.04.2012; «В первую десятку регионалов метят 6 женщин», 13.04.2012; «Тимошенко грозит пожизненное заключение или эмиграция - эксперт», 20.04.2012; «Тимошенко хотят превратить в серийного убийцу – эксперт», 20.04.2012; «Избиение Тимошенко: провокация, шанс для оппозиции или глупость», 26.04.2012; «Тимошенко выпустят на лечение за границу - политолог», 23.04.2012; «Нужно бить последним дураком, чтобы избить Тимошенко - эксперт», 25.04.2012; «Запад не признает выборов без Тимошенко - политолог», 25.04.2012.

Загалом сайт активно представляв усі основні теми квітня.

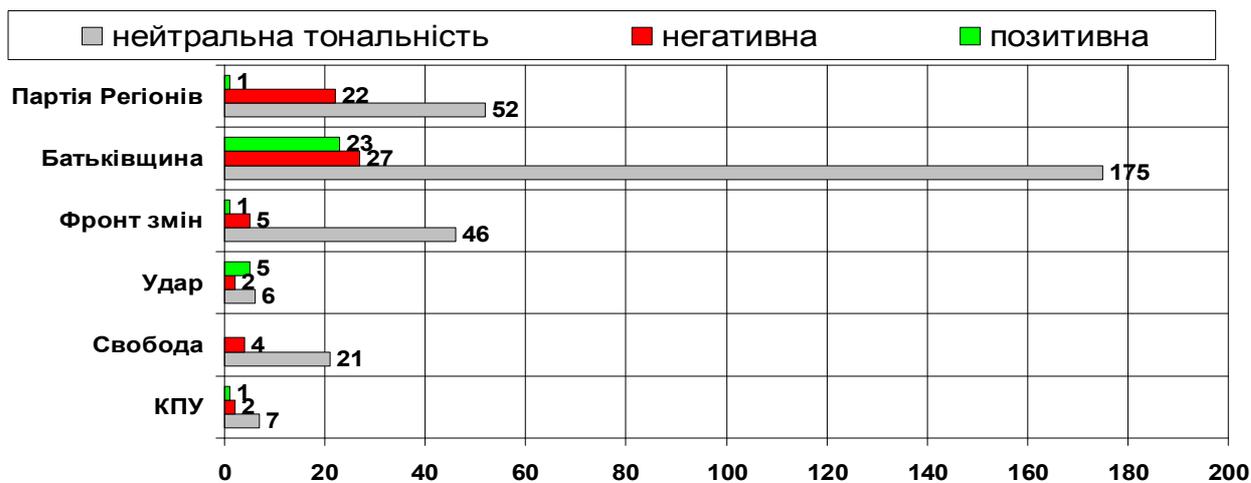

ЦИФРОВІ ПОКАЗНИКИ ІЗ ЗАЗНАЧЕННЯМ ТОНАЛЬНОСТІ

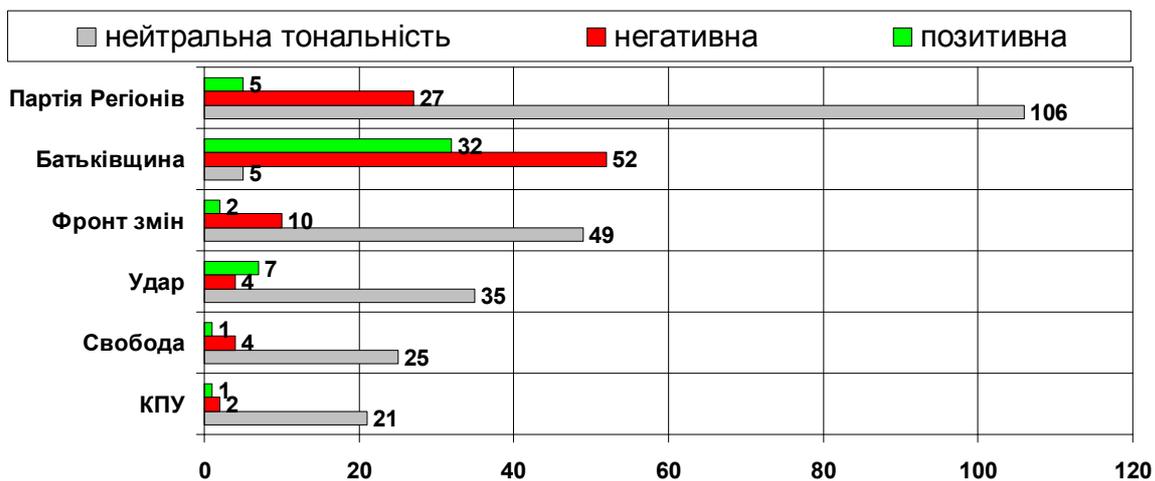
«Українська правда»

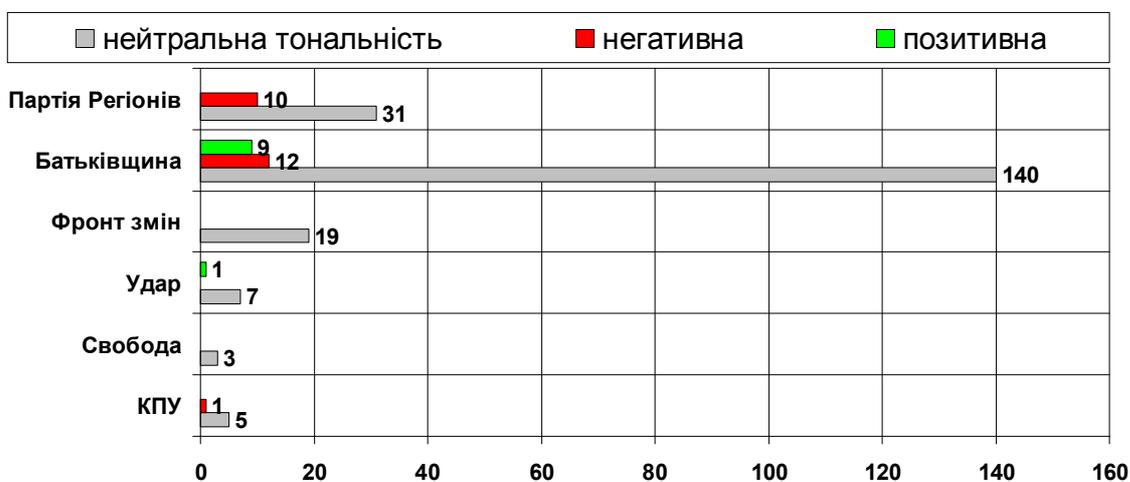
«Кореспондент»

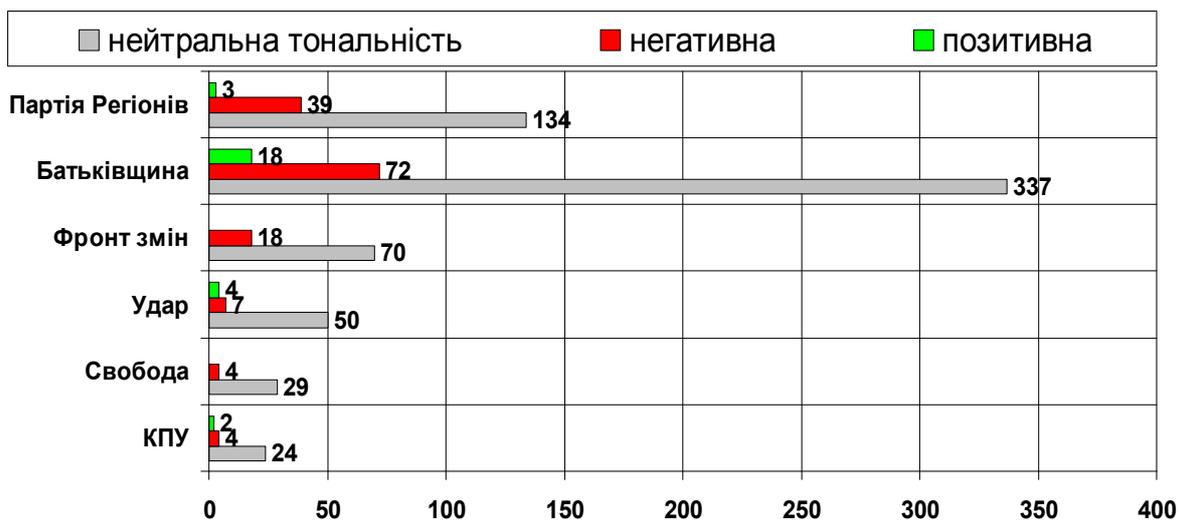
«LB.ua»

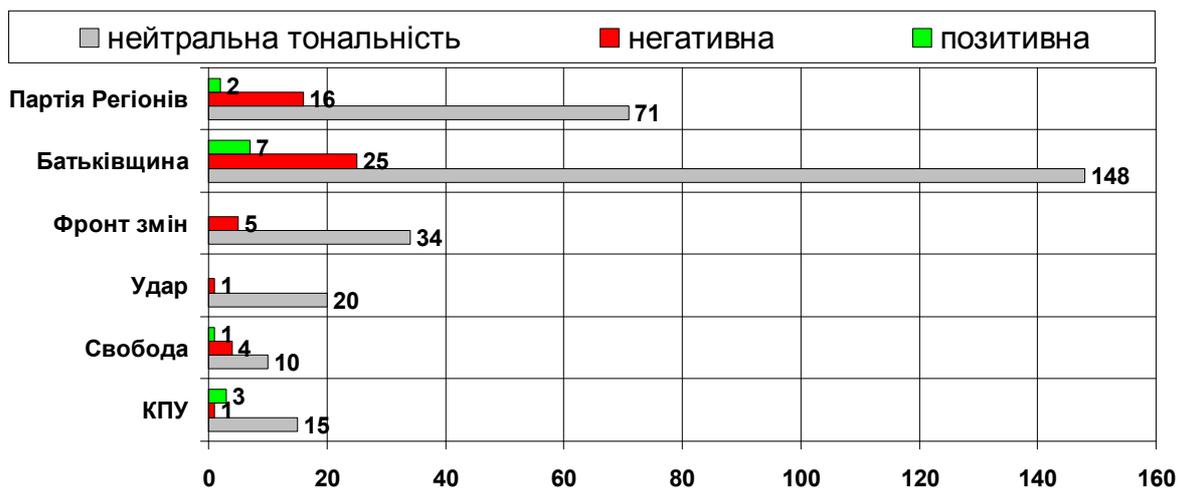
«Обком»

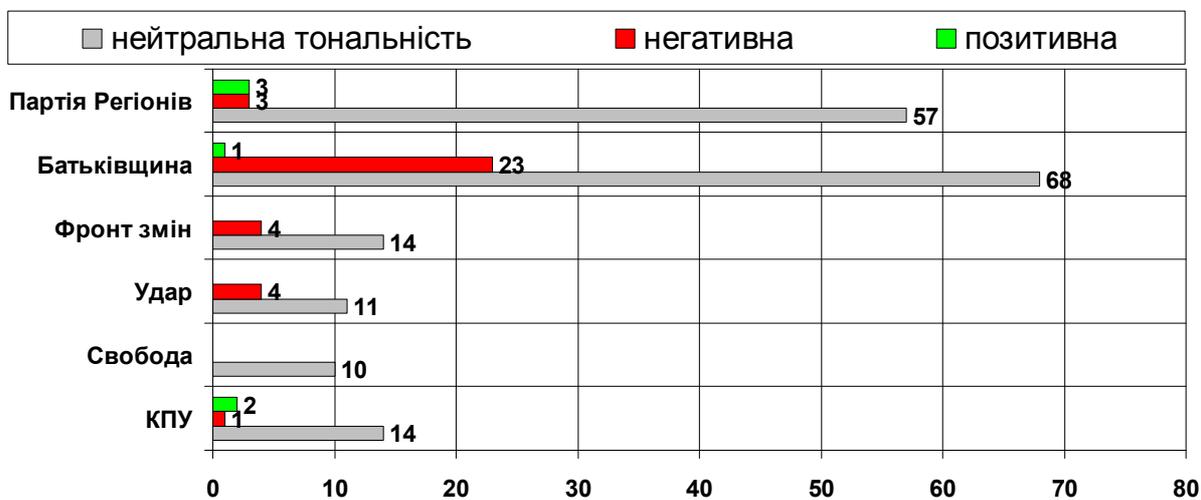
«Главком»

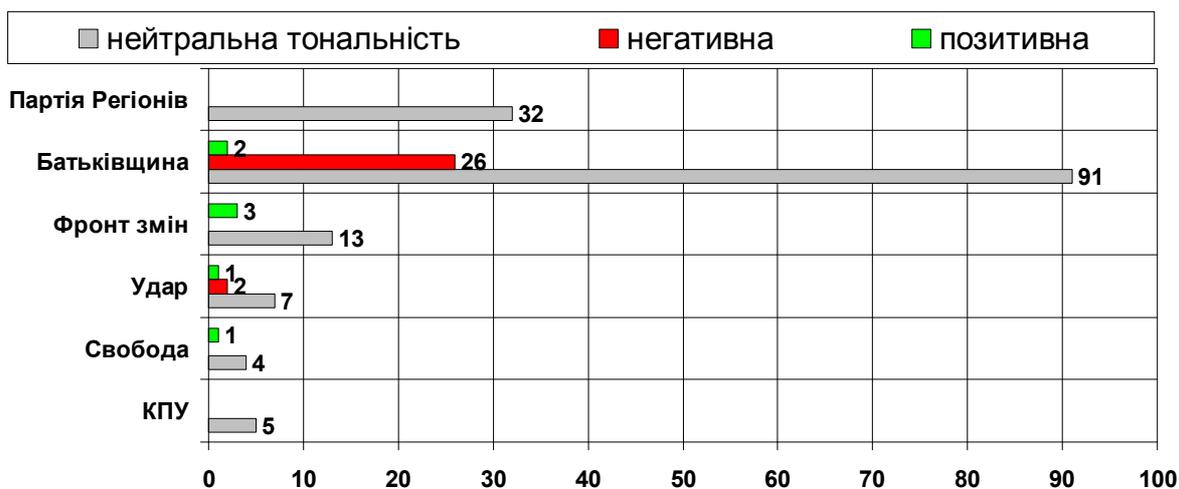
«FromUA»

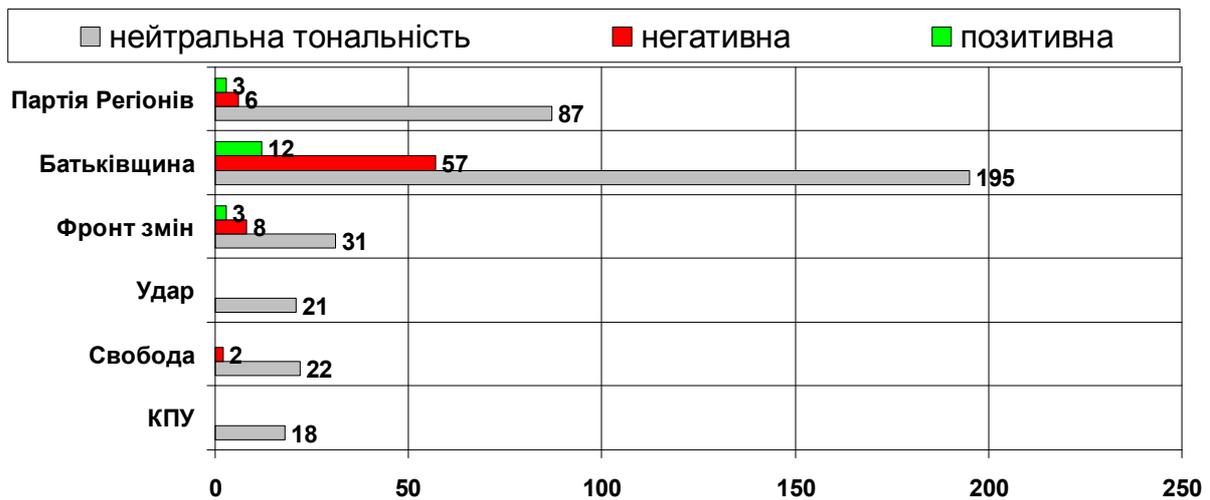
«Багнет»

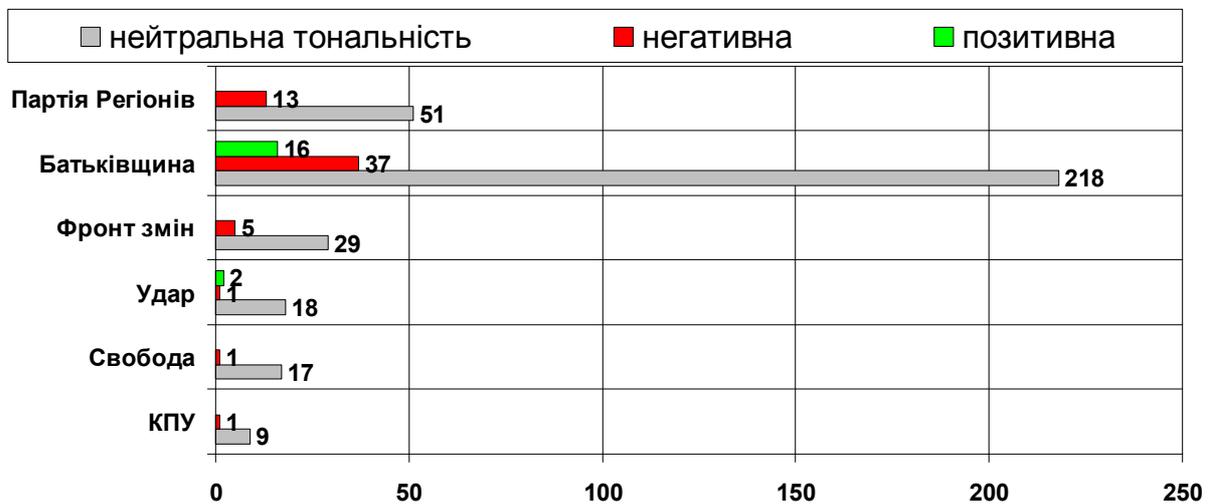
«Ура-Информ»

«Обозреватель»

«Главред»

Додаткова інформація

Загальнонаціональний моніторинг проводився за період з 1-30 квітня 2012 року за методами контент-аналізу та експертного аналізу змісту інформаційних повідомлень. Ці методики є міжнародно визнаними саме як методики моніторингу висвітлення виборчих кампаній у медіа та є аналогічними до тих, які впродовж 1998-2012 рр. використовували моніторингові місії ОБСЄ в Україні, на Балканах, інших країнах пострадянського блоку й колишнього СРСР.

Докладнішу інформацію дивіться на <http://prostir-monitor.org>

